

KULTURA – PASTORKA

NEKAJ PRIPOMB K PREDLOGU DRUŽBENEGA NAČRTA

Kdor si je vsaj površno ogledal predlog družbenega plana razvoja občine Celje v letih 1966 – 1970, je lahko opazil, da v njem kultura ni našla mesta, ki ji pripada. To dejstvo se ne kaže samo v tem, da so ji v razmeroma obsežnem gradivu dodelili kar stran in pol, pač pa predvsem v samem besedilu, ki bi v bistvu lahko veljalo tudi za štiri leta nazaj. Vtem ko bi od družbenega načrta pričakovali vsaj strokovno oceno bodočih razvojnih možnosti (verjetno na osnovi programov posameznih kulturnih ustanov), se srečujemo namreč z več let starimi splošnimi ugotovitvami. Na primer: »Tako smo v situaciji, ko v glavnem zagotavljamo le obstoj kulturnih zavodov, ne zagotavljamo pa sredstev za redno dejavnost v normalnih okvirih. Ali: »Majhen delež udeležbe v narodnem dohodku, izrazito pokrajinska fiziognomija večine kulturnih zavodov ob istočasno popolnoma neurejenem vprašanju medobčinskega financiranja je pripeljalo to področje na slepi tir.«

Poraja se vprašanje (četudi gre za kultu-

ro), ali je že nekaj suhoparnih načelnih misli družbeni načrt, ali pa pomeni družbeni načrt morda stvarno in konkretno orientacijo nekega področja? Celó v petih točkah, ki so vsa naša kulturna perspektiva prihodnjih let, ne izvemo dosti več od tega, da »bo poleg rešitve ključnih, vsebinskih problemov treba zagotoviti tudi...«

Ker je iz celotnega besedila potemtakem jasna le povsem nejasna kulturna situacija in o kakšnih materialnih postavkah (z izjemo fistih iz leta 1965) ni ne duha ne sluha, takšnega telegrafskega prispevka nikakor ni mogoče šteti ali priznavati za družbeni načrt. Če je načrtovanje v pogojih reforme (ko naj brž ne vemo, kako pravazprav bo) izključilo možnost, da bi si razjasnili tudi materialni položaj kulture, tedaj manjka po našem mnenju osnovni kriterij za sestavo družbenega načrta. V ostalem se ni mogoče znebiti občutka, da kaže takšen predlog »načrta« tudi zapostavljanje kulture v smislu nespremenjenih administrativnih odnosov.

dhr

Letošnja zima je prijetna, saj ni niti preveč snežna, niti preveč hladna, a kljub ugodnostim, ki jih pripravljajo ljubiteljem smuškega in zimskih športov nasploh, je nevarna za voznike, ki ne morejo odložiti svojih opravkov. Tudi avtociستerna je pri izogibanju zdrsnila v zameten jarek, a že v kratkem času so jo izvlekli. Marsikomu se je letos godilo še slabše.

BLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 20. JANUARJA 1967 — LETO XXI. ST. 2. — CENA 50 DIN
Gledališka 2 — Telefoni: uredništvo 23-69; oglasi in naročniki 21-27 (21-28)

BENO ZUPANČIČ SPREJEL KANDITATURO

Izvršni odbor občinske organizacije SZDL v Slovenskih Konjicah je na zadnji seji razpravljal o pripravah na občinsko konferenco, ki bo predvidoma 11. ali 18. februarja. Za konferenco bodo posebne komisije pripravile gradivo, razpravljali pa bodo o dosedanjem delu organizacije, o družbenih službah, zlasti šolstvu in zdravstvu in o programu za prihodnje obdobje.

Predvidevajo, da bodo na konferenci za občino Slov. Bistrica in Smarje izvolili tudi člana za zvezno konferenco SZDL. Generalni sekretar zvezne konference B. Zupančič je na predlog občinske organizacije kandidaturu sprejel.

VSE CENJENE NAROČNIKE, BRALCE IN SODELAVCE OBVESCAMO, DA SMO SE PRESELILI V NOVE PROSTORE V GREGORČIČEVO ULICO 5, PRITLIČJE LEVO (NEKDANJI PROSTORI OBČINSKE SKUPŠČINE CELJE, SEDAJ UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE). STEVILKA POSTNEGA PREDALA OSTANE NESPREMENJENA, MOREBITNE SPREMEMBE TELEFONSKIH STEVILK PA BOMO JAVILI V PRIHODNJI STEVILKI!

ZAVOD ZA INFORMATIVNO SLUŽBO CELJE

RAZGOVOR S POSLANCI CELJSKEGA OBMOČJA

Ponovno klub poslancev

Na pobudo Glavnega odbora SZDL Slovenije oziroma komisije za preučevanje komunalnega sistema ter v organizaciji občinskega odbora SZDL v odboru SZDL Slovenije dr. Jože Vilfan.

Razgovor (o njem bomo še poročali) je ugotovil, da imamo v poslancih izredno odgovorne družbene delavce in zato v njih velik politični kapital. Ta odlika je prišla do veljave tudi v razpravi, saj si je la in problemov, s katerimi se sicer težko predstavljati tolikšne kritičnosti do lastnega de-

srečujejo. Istočasno pa so dali veliko pobud za boljše delo, za pristnejše stike z volivci in Celju je bil v sredo dopoldne pomenek s poslanci širšega celjskega območja o problemih in ugotovitvah, ki jih opazajo pri svojem delu, o stiski z volivci, občinskimi skupščinami ter družbeno-političnimi organizacijami sploh. Zanimivega razgovora se je udeležil tudi podpredsednik Glavnega občinskega činitelji, da ne rečemo skupščinami, v katerih delajo. Hvaležna je pobuda, naj bi bil program njihovega

dela na terenu pravzaprav rezultat skupnega delovnega načrta, pri katerem bi morale sodelovati občinske politične organizacije ter občinske skupščine. Razen tega so z razumevanjem sprejeli pobudo za ponovno formiranje kluba poslancev, kot pomembne oblike za medsebojno izmenjavo mnenj in stališč. —mb

POKRAJINSKO POSVETOVANJE O OBRTI V CELJU

Neenakopraven položaj

Poslovna združenja za obrt in gostinstvo na Štajerskem so bila pobudnik za posvetovanje, ki so se ga udeležili tudi predstavniki skupščin in predsednik zvezne gospodarske zbornice Tone Bole.

Po ugotovitvah, da je družbeni sektor obrti in gostinstva silovito vezan in utesen s številnimi administrativnimi deli, kar hromi njegovo uspešnost in storilnost, so udeleženci naštevili še razne prednosti zasebne obrti, da o ugodnostih popoldanske obrti in šušmarstva sploh ne govorimo.

Tone Bole je predlagal, da bi zdaj, ko so ravno v razpravi spremembe o delovanju SDK, predlagali vse tisto, kar bi poenostavilo administracijo in knjigovodstvo v obrtnih dejavnostih in gostinstvu in bi tako vsaj do neke mere sprostiti utesenjenost, ki doslej ni dovoljevala večjega razmaha.

ZEBLJICA

Krajevna skupnost Aljažev hrib je pred dnevi sklicala zbor volivcev. Udeležba ni bila slaba, vendar zbora ni bilo, ker je bila dvorana mrzla. Čeprav so problemi pereči in morda tudi vroči ali vsaj žgoči, ni nihče pomislil na to, da bi se ob njih lahko pogrel, ogrel in celo vnel. Kot kaže, smo še vse preveč navajeni na klasično kurjavo!

VREME

Prevladovalo bo oblačno in hladno vreme s pogostimi, pretežno snežnimi padavinami, zlasti okrog 21., 22., 24. in 29. januarja.

KONFERENCA ZMS MOZIRSKE OBČINE MLADINA PREVEČ ZAPOSTAVLJENA

Prejšnjo nedeljo so predstavniki mladinskih aktivov moziške občine na letni konferenci pregledali svoje delo. V občini deluje 17 aktivov, ki vključujejo blizu 700 mladih.

Na konferenci so ugotovili, da so se mladi udeleževali predvsem na interesnih področjih, premalo pa v samoupravnih organih. Mladinska vodstva bodo zato posvetila več pozornosti idejnemu, političnemu in ekonomskemu izobraževanju, da bi mlade lahko usposobili za učinkovito delo v samoupravnih organih. Mladina se je aktivno vključila tudi v reformna prizadevanja, vendar je starejši niso vedno dovolj podpirali.

Mladi so se pri svojem de-

lu srečevali s številnimi težavami. Niso namreč osamljeni primeri, ko druge organizacije in društva pritegnejo mladino le tedaj, kadar gre za skupne akcije, ne nudijo pa ji dovolj podpore, kadar gre za njene probleme.

Na konferenci so govorili tudi o aktivnosti mladine v predvolivnih pripravah in ugotovili, da se mladinske organizacije še niso dovolj vključile. Opozorili so na nezadovoljivo strukturo občinske skupščine, v kateri ni niti ene-

ga odbornika iz vrst mladih. Zato naj bi v fazi evidentiranja mislili tudi na mlade možne kandidate.

Prav tako tudi organizacija ZK nima dosti stikov z mladino. Zato dotok mladih članov ni tolikšen kot bi lahko bil. Poseben problem je zaposlovanje mladine, saj je morala skoraj četrtina fantov in deklet, ki so lani končali osemletko, ostati doma, ker ni dobila zaposlitve.

-er

Parada harmonikarjev

V nedeljo, 22. januarja ob 18. uri zvečer se bodo v Narodnem domu predstavili mladi harmonikarji, ki obiskujejo glasbeno šolo delavsko prosvetnega društva Svoboda Celje. To bo že njihova štirinajsta parada v zadnjih letih, s katero vedno znova navdušijo hvaležne poslušalce, saj z nastopi dokazujejo velik razvoj in napredek. Tokrat so izbrali zares pester spored, saj bodo igrali skladbe številnih domačih in tujih skladateljev. Poleg narodnih pesmi, bodo obiskovalce razvedrili tudi z melodijami iz operet in oper, med katerimi omenjamo samo odlomek iz operete Nabucco, intermezzo iz opere Cavalleria rusticana, pa Cardaš, Pripovedke iz dunajskega gozda in druge.

LJUBICA KOČICA

zasnove za izdelke, ki jih bodo kupci šele čez čas odkrili v prodajalnah.

Skromno in preprosto, slovensko s hrvatskim naglasom, je pripovedovala mlada Zagrebčanka, da je že osem let v steklarni. »Sprva sem se ukvarjala samo z dopolnjevanjem ustaljenih oblik in vzorcev, kasneje pa je začela izdelovati modele po željah kupcev.«

Ozrla se je po policah in segla po prvem izdelku. »To je model, ki je bil na bienalu v Ljubljani. Tam smo sodelovali že trikrat, a tudi v Zagrebu sem že nekajkrat razstavljala. Ne, nimam odlikovanj in posebnih priznanj, pa tudi to vem, da še nisem dala vsega od sebe. Delam še ved-

no pod idejnim vodstvom profesorja Goldonija, a prvi čas za oblikovalce stekla šele prihaja.«

Ljubica je diplomirala na šoli za uporabno umetnost v Zagrebu in še vedno ima številne zveze z oblikovalci, prodajalci in kupci. Prelagala je izdelke na policah, brisala z njih morebitne praške in njene sanjave oči so iskriko odsevale v modrikastem kristalu.

»Današnje oblikovanje je v mnogem odvisno od trga. Ljudje so vajeni ustaljenih brušenih izdelkov in oblik in se šele zlagoma privajajo na novosti. Vendar so vedno bolj številni primeri izjemnih naročil, ki lomijo tradicijo. Včasih je težko prehitovati. Hkrati pa moramo paziti, da nas čas ne bi prehitel. To je podobno spretnemu krmarjenju med Scilo in Karibdo.«

Njene žive oči in odločno

naobljene ustnice so se obrnile proti skicam, ki so kazale povsem nove motive na izdelkih iz kristala. Ta pogled je dopovedoval, da je prepričana v svoje delo in da bodo steklarski Argonavti srečno pripluli v deželo novih oblik kristalnih izdelkov, s katerimi bodo navdušili kupce. »Z mojem, ki je graver, nenehno razmišljava in snujeva, kaj in kako bi se mogli dopolniti in izboljšati naše izdelke. Vse to pa terjaja ogromno poskusov. Časa pa je vedno tako malo. Tudi zdaj se mi mudi, kajti s profesorjem Goldonijem načrtujemo izdelke, ki bodo potovali v daljnjo Japonsko!«

Sabe

DANES V CT

- Kako potekajo volitve 3. stran
- Obvestilo zavarovancem o plačevanju prispevka za zdravstvene storitve 4. stran
- Prazne kapacitete 7. stran
- Maslenica po rusko 10. stran
- Sean Flynn z bojišča v Vietnamu 10. stran

P I S M A

NERED V VOZNEM REDU

Rada bi povedala nekaj o celjskem avtobusnem podjetju, ki po mojem mnenju ne dela v redu. Za tole gre:

Jesensko neurje je poškodovalo cesto na odseku Socka-Vitanje. Ker so cesto popravljali, je bila za daljši čas za avtobusni promet zaprta. Tako avtobus ni vozil na progi Vojnik-Strmec-Vitanje, ampak le Vojnik-Stranice-Vitanje. Iz Vitanja se ta avtobus usmeri v Konjice, kjer se obrne in pelje navadno, če ni kakih ovir, preko Vitanja nazaj v Celje.

Dne 24. decembra sem od ljudi, ki se vozijo s tem avtobusom, zvedela, da bo 24. vozil še po starem voznem redu. Da ne bi bilo neprijetnega čakanja, sem se šla sama ob 13.30, ko pripelje v Konjice, pozanimat na avtobus, ali že vozi po starem redu ali ne. Zvedela sem, da vozi že po starem.

Podjetje ni o spremembah obvestilo potnikov. Zato jih je več moralo iti zvečer 24. 12. peh iz Stranic v Vitanje.

Dne 25. 12. 1966 pa je brez kakršnegakoli obvestila vozil le na progi Vojnik-Stranice in ne preko Socke kot prejnj dan. V Vitanju so ljudje čakali na avtobus, ki bi po predvidevanju moral pripeljati okrog 13. ure skozi Vitanje. Avtobusa pa ni bilo od nikoder. Sele po dobri uri čakanja v mrazu (ljudi je bilo zaradi cerkvenih praznikov veliko), je pripeljal, a iz smeri Konjice, od koder ga ni nihče pričakoval. Ljudje so nergirali in spraševali, zakaj tako, a odgovora ni bilo. Sele ko sem vztrajno zahtevala odgovor, je spre-

vodnik dejal, da s šoferjem nista kriva, ker nista bila obveščena.

Nočem dolžiti sprevodnika ali šoferja, da stá kriva, povem pa to, da je bilo rečeno, nevljudno s strani celjskega podjetja, da ne obvesti potnikov o spremembah voznega reda. Gotovo ni težko napisati lepaka in ga pritrčiti v avtobusu na vidno mesto, da bodo ljudje vedeli, pri čem so.

Podjetje ima gotovo preveč potnikov in mu je zato dokaj malo mar, kaj se z njimi godi. Zmrzovati pozimi eno uro ni prijetno, marsikdo pa se je zanesel na vozni red in zamudil službo ali kak važen dogovor. Nisem bila edina, ki so imeli še ta dan, čeprav je bila nedelja, nujne opravke. Mislim, da je podjetje DOLŽNO pojasniti spremembo voznega reda potnikom.

Joža Kušar,
višja medicinska sestra,
Zdravstveni dom
Konjice

MENI JE VSEENO

V soboto, 17. decembra lani sem se s potniškim vlakom ob 13. uri peljal iz Celja v Stranje. Tam sem s težavo izstopila, saj je bila stopnica vagona tako visoko, da sem skoraj padla. Pred menoj je stal sprevodnik in ko sem mu dejala, da so stopnice previsoke in da bi mi lahko pomagal, me je »potaložil« s prav čudnimi besedami. Dejal je, naj — če ne morem v vagon in iz njega sama — drugič rajši kar doma ostanem. Toda prepričana sem, da železnici ne bi bilo prav, če bi potniki ostajali doma. Je pa že bolje, da popravijo stopnice, ali sprevodnikom povedo, da ne bodo storili nič hudega, če bodo kakemu potniku pomagali vstopiti ali izstopiti!

Nežika Cizelj

SLAVONIJA reklama pa taka

Sem potrošnik s podeželja. Če želim kupiti kakšno oblečilo ali obuvalo, moram v mesto, kjer je več trgovin in večja izbira blaga.

Tako se mi je zgodilo tudi tik pred prazniki in sem moral v Celje. Po ogledu izložb raznih trgovin v celjski Stanetovi ulici sem se odločil, da kupim zimske hlače v trgovini »SLAVONIJA«.

Izbira? Velika. Postrežba? Brez pripombe.

Ko sem se vrnil domov, me sosed pobara kaj sem kupil. Ker so mu bile tople, zimske hlače všeč, je hotel vedeti, kje sem jih kupil. Tu pa težave. Z ovojnjega papirja, v katerem so mi kupljeno blago zavili, nisva mogla razbrati, v kateri trgovini v Celju sem blago kupil, ker sva žal oba v cirilici »nepismena«.

Trgovina je baže industrijska prodajalna tovarne modne konfekcije Osiček. Osiček je na Hrvaškem, tam pa, kolikor mi je znano, še vedno uporabljajo LATINICO. Razumem, da ima tovarna tudi na »cirilicnem« področju svoje prodajalne, ne razumem pa napake tovarne, da je na slovensko jezikovno področje poslala reklamo v cirilici.

Se bolj pa so obsojanja vredni odgovorni uslužbenci v trgovini, ker s takšnim ovolnim papirjem delajo presneto slabo reklamo.

Trgovcem v vednost: Pretežna večina slovenskih potrošnikov cirilice ne zna brati.

Nasvet tovarni in trgovini: Približaj se potrošniku, toda ne nerazumljivo, in oba bova zadovoljna.

S. V.

Razpisna komisija pri SPLOŠNI ZAVAROVALNICI CELJE, razpisuje prosto delovno mesto:

- a) ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA za zastop Smartno v Rožni dolini
- b) ZAVAROVALNEGA POVERJENIKA, ZA ZIVLJ. zastop Celje — Otok.

Delavec, ki želi stopiti na delo navedeno pod a) mora poleg splošnih pogojev, ki jih predpisuje temeljni zakon o delovnih razmerjih, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- ekonomska srednja šola
- sposobnost za terensko delo
- stanovanje v območju zastopa

b) zaposlitev »zavarovalnega poverjenika« je priložnostna in pridejo v poštev osebe, ki jim to delo ne bo glavni poklic (civilno — pravno razmerje).

Nastop dela s 1. 2. 1967.

Rok za vložitev prijav za zaposlitev je 8 dni od objave tega razpisa.

Vloge sprejema razpisna komisija pri SZC.

PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU

mu, kar so mu doslej odklanjali. Toda na obisk je prišel v slabem trenutku, kajti Američani so krepko razočarani nad svojo največjo vojaško akcijo v delti Mekonga.

kjer so predvidevali uničenje osvobodilne vojske, a so doslej ujeli le nekaj partizanov, četudi so skoraj dobesedno prečesali skoraj sto kvadratnih kilometrov ozemlja. Kljub temu so uničili vse, na kar so našli, saj si hočejo zagotoviti ta predel za svoje nadaljnje akcije.

Vznemirljive vesti s Kitajske so hkrati po svoje saljive, saj je videti, da v spopadu dveh struj, ki jih je izoblikovala »kulturna revolucija«, nihče več ne ve natanko, kam šteje. Pred anevidi je rdeča garda prevzela nadzorstvo nad radijsko oddajno postajo v Pekingju, a malo zatem je prenehala z oddajami pekinjske televizije. Pred prekinitev oddaj so objavili, da bo trajal televizijski »kulturni molk« do končne zmag »kulturne revolucije«. Nasprotja, ki so se doslej kazala predvsem v tepežih med delavci in kineti z rdečo gardo, so se zdaj razplamtela tudi v armadi, ki je bilo vsej doslej o njej splošno prepričanje, da je enotna. Prav zaradi tega novega dejstva pa še ne moremo pričakovati, da bi pekinjska televizija kaj kmalu razglasila zmago »kulturne revolucije«.

Nekdanji kandidat za predsednika ZDA, Barry Goldwater, se je pred dnevi prijavil kot privatni obiskovalec v Južnem Vietnamu. Ob tej priložnosti se je razvedelo, da je nekdanji podpilot višje vojske, ki je nekajkrat poskušal stopiti v aktivno vojaško službo v Vietnamu.

Po Wilsonovem in Brownovem obisku v Italiji ter Franciji je zdaj očitno, da se Velika Britanija ne bo mogla izmikati nadaljnjemu sodelovanju z EGS. Seveda še zdaj ni povsem jasno, v koliki meri in v kakšnih oblikah bo pogojeno sodelovanje britanskega otočja v EGS, a vsekakor se bo s tem trenutkom struktura evropskega trga precej spremenila.

Nemški kancler Kiensinger je imel te dni svojo prvo tiskovno konferenco, katere najbolj izrazit poudarek je v dejstvu, da si novi kancler prizadeva navezati prijateljstvo z vsemi deželami sveta. Navdušuje se nad nedavnimi pogovori z de Gaullem in jasno poudarja, da ga dežele vzhoda ne motijo. Cisto jasno in glasno je pa povedal tudi izgleda tesnejšega sodelovanja s SFRJ, ki ga izpričuje že današnje število gostujočih delavcev iz Jugoslavije v Zahodni Nemčiji in številnih nemških strokovnjakov v Jugoslaviji.

ZDRUŽENOST PREOBRAŽEVANJA

Ing. Jože Bučar iz KK Šentjur o kooperaciji

— Kolikšno območje obsega kmetijski kombinat v Šentjurju in kakšna so zemljišča na vašem območju?

Področje šentjurske občine meri 2900 ha, od teh pa je 15000 ha kmetijskih površin. Konfiguracija terena je dovolj neugodna, saj je 85% vseh površinskih hribovitih, po čemer je znan Planinsko-Kozjanski okoliš. V notranji strukturi kmetijskih površin je 34% njiv, 43% travnikov in 15% pašnikov. Na njihavih pridelujejo kmetovalci vse kulture, a med 900 ha pšenice je še vedno kakšnih 150 ha starih sort, medtem ko zavzemajo stare sorte koruze še 60% površin, ki so zasejane s koruzo. Ti podatki dokazujejo, da so marsikje kmetovalci, ki niso preusmerili kmetovanja po sodobnih načelih, kar pa v mnogih primerih pogojuje dejstvo, da je dosti gospodarstev, ki zaposlujejo del svojih članov v industriji in kmetijstvo ni njihov edini vir dohodka.

— Kakšno je nasploh razmerje med kmetijskim in drugim prebivalstvom?

V občini je 17022 prebivalcev. Med njimi je 8645 kmetijskih (51%), aktivnih pa je 4851. V letu 1965 je imela občina 15 milijard brutopro-

dukta, pri čemer je kmetijstvo prispevalo šest milijard, od tega individualni sektor tri milijarde.

— Glavni delež je vsekakor živinoreja, kaj pa druge panoge?

Zivinorejo pogojuje struktura zemljišč, toda kljub temu je reja živine vezana na težje terenske pogoje, zaradi česar uporabljajo kmetje za delo še precej volov, ki so na tržišču manj iskano blago. Toda na področju smo odkupili tudi sto vagonov sadja in da so kmetje pridelali za trg tudi krompir in pšenico. Vendar je od skupnega odkupa v letu 1965 vrednost odkupljene živine kar 94%, v primerjavi 1965-66 pa je indeks celo 147.

— Kakšno obliko kooperacije je izbral kmetijski kombinat?

Odločitev ni bila težka, saj so izrazito ugodni pogoji za živinorejo in ponekod še za sadjarstvo, naravnost silili v to vrsto kooperacije. Toda največje težave ima kombinat z ustaljeno miselnostjo kmečkega prebivalstva, ki v nekaterih predelih še vedno gospodari ekstenzivno. Ponekod je takšno gospodarjenje pogojevalo še davčna politika in tako so v zadnjih letih nastale precejšnje razlike med posameznimi področji.

V kooperaciji imamo predvsem pitanje telet, pitanje večjih živali, pridobivanje mleka, pogojeno s pasemsko zamenjavo, mehanizacijo, prepomaterial, umetna gnojila, hmelj in jagodičevje. Vse te oblike kooperacije so se že lepo uveljavile in obljubljajo v prihodnje še večje uspehe.

Kakšni so odnosi s kooperanti?

Pridobivanje kooperantov je težje v primerih, ko ti ne zaupajo tržni situaciji ali neuresničeni pogodbenim odnosom v preteklosti. Investicijskega denarja v mnogih primerih ni, zaradi česar je potrebno intenzivnost dosegati predvsem z lastnimi deli. Tako smo uveljavili načelo, da je potrebno urediti naj-

prej tisto, kar kmetovalca najbolj žuli. V nekaterih primerih je to nujnost kosilnic, druge ureditev hlevov, spet druge nabava pasemskih telic in podobno. Sele prvi začetek in uspeh sta jamstvo za nadaljevanje in poglobljanje, kooperacije, toda kljub večjemu zaupanju se kmetijski kombinat še marsikje bojuje z ukoreninjenim načinom gospodarjenja.

Kakšne značilnosti ugotovljate v manj razvitih gospodarskih predelih?

Kmetovalca obiskujejo kmetijski strokovnjak, veterinar, zdravnik, gozdar, učitelj, a marsikdaj pride do vseh tudi kmetovalec sam. Toda kljub posebnostim vsakokratnega stika smo izluščili nekatere skupne značilnosti, ki se pojavljajo v manj razvitih predelih. Obisk otrok v teh področjih v šoli je slabši, slabši je tudi uspeh, poraba umetnih gnojil pod povprečjem (110 kg na ha), odkupna teža telet je v povprečju za 21 kg manjša. Tudi izkušnje zdravstvene službe kažejo, da je umrljivost otrok v starosti do enega leta na takih področjih večja, da je telesna rast in teža šolskih otrok nižja in da tudi starejši umirajo v mnogih primerih, ne da bi poprej iskali zdravniško pomoč.

Vse to dokazuje, da bomo morali preobrazbo nekaterih področij organizirati dosti bolj skupno, saj je celotni napredek odvisen od vrste dejavnikov.

MED TEDNOM • MED TEDNOM • MED TEDNOM • MED TEDNOM • MED TEDNOM • MED TEDNOM

● Pokojninski zakoni v skladu z ustavo. Na predlog ustavnega sodišča Slovenije je ustavno sodišče Jugoslavije sprožilo postopek za preprosto ustavnosti temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju. Presoji ne bodo podvržena samo posamezna določila, temveč kar celotna koncepcija zakona.

Ustavno sodišče Jugoslavije je poslalo zvezni skupščini pismo, v katerem jo opozarja na to, da mnogi zakoni ne ustrezajo razvoju samoupravljanja. Težnja je, da bi z zakoni, temeljnimi ali splošnimi, uredili čimveč odnosov, ne glede na to, ali je to nujno ali ni. Ustavno sodišče meni, da bi številne odnose smotrneje urejali v republiki, občini, samoupravni ali delovni organizaciji.

● Doplačila zavarovancev. Kakor smo zvedeli, bodo doplačila zavarovancev predpisana pri specialističnih pregledih, pri hišnih obiskih, pri prevozih z rešilnim avtomobilom, pri ambulantnih pregledih in pri bolnišničnem zdravljenju. Razloček med stališči republiškega sekretariata za zdravstvo in republiškega zdravstvenega centra je v tem, da prvi smatra doplačila zavarovancev kot sistemski, torej trajen ukrep, ki naj smotrneje regulira potrošnjo v zdravstvu, medtem ko drugi meni, da je uvedba doplačila (participacija) le začasn ukrep.

● V Sarajevu mobilizacija zaradi snega. V Sarajevu je zapadlo toliko snega, da so morali razglasiti mobilizacijo vseh podjetij, ki imajo ekipe za civilno zaščito. Osem tisoč prebivalcev Gorskega Kotara in Velebita je zaradi zametov odrezanih od sveta. Snežni metej je skoraj povsem paraliziral promet na cestah Bosne in Hercegovine ter Črne gore.

● Lani v Sloveniji za 4% večja proizvodnja. Povprečna povečanja proizvodnje v vsej državi je znašala 4,5% ali 0,5% več kot v Sloveniji. Takšno povečanje smo v Sloveniji dosegli z manj zaposlenih. Produktivnost se je povečala za 5,4%.

ZK PRED KONFERENCAMI OSNOVNIH ORGANIZACIJ

Ing. Andrej Marinc

Reforma torej zastruje pogoje gospodarjenja v delovnih organizacijah in terja radikalnejšo in usklajeno potrošnjo. Vse to zastruje družbene in politične odnose v kolektivih in med občani. Konference bodo morale o tem odločno spregovoriti. Podobnega mišljenja je bil tudi Občinski komite, ki je 29. 12. 1966 razpravljal o pripravah na konferenco osnovnih organizacij. Sprejeto je bilo stališče, da nobena OO

na konferenci ne sme mimo ocene, kako si komunisti prizadevajo, da bi realizirali smotre družbene in gospodarske reforme. To je poleg reorganizacije Zveze komunistov osnovno vsebinsko vprašanje, ki mora angažirati celotno Zvezo komunistov. Z reformo so najtesneje povezani mnogi pereči problemi. Naj nekatere naštejemo:

● kadrovska politika in sedanja nezadovoljiva kadrovska struktura v delovnih organizacijah;

● perspektiva delovnih kolektivov po reformi — njihovi razvojni programi! (v novih gospodarskih pogojih);

● stanje samoupravljanja in sistemov nagrajevanja po delu;

● idejni in politični problemi, ki jih poraja reforma.

Pod idejnimi in političnimi problemi si pogosto predstavljamo ne vem kakšne teoretične razlage in ugotovitve. Za Zvezo komunistov in posameznike je važno, da razume, kateri so osnovni idejni in politični pojavi. O njih moramo komunisti zlasti voditi računa; to je domena političnega dela in zato zlasti komunistov. Skušajmo razčleniti, kaj so idejni in politični problemi, o njih bomo na konferencah moralj zlasti spregovoriti. Osnovni idejni problemi izvirajo iz odnosov med delovnimi ljudmi. Odnose pa pogojujejo

zlasti nekateri praktični vsakodnevni problemi, ki nas »žulijo«.

Na primer: kako je z nagrajevanjem po delu; kakšen sistem nagrajevanja imamo? Ali so ljudje nagrajeni po tem kolikor prispevajo k skupnemu rezultatu? Kje so vzroki za slabosti? Zakaj jih ne odpravljamo? Zakaj ne reagiramo na zahteve ljudi oziroma kako reagiramo, kadar ljudje postavljajo vprašanja? Ali dobijo ljudje odgovore? So ti zadovoljivi? Zakaj jih ne dobijo? Kdo je kriv? Tudi v kolektivih imamo »male Rankoviče«, ki »vladajo« in »delijo« mimo in brez soglasja ljudi (toda ne zamenjajmo stvari z delovno in tehnološko disciplino — tam samoupravljanja in diskusije ne sme in ne more biti takrat, ko

proizvodnja teče!). Ali odločajo pripravljalci o najbistvenejših vprašanih podjetja (ne tehničnih in tehnoloških — to je stvar strokovnjakov — to naj oni odločajo in za rezultate odgovarjajo). Takšnih in podobnih vprašanj je nešteto — povsod so drugačna in zato ni »receptov«. Delovni ljudje in komunisti jih morajo znati »izluščiti« in biti smelo pripravljeni, da jih postavijo na dnevni red. Tu tiči zajec — v tem bi morali komunisti prednjačiti. Osnovne organizacije ZK in zlasti konference pa naj služijo posameznikom v oporo, kadar nacenjajo taka pomembna vprašanja v delovnih kolektivih. To (in mnogo drugega so življenjski interesi ljudi. Največje in najbolj pereče pa

KAKO POTEKAJO PRIPRAVE NA VOLITVE

V vseh občinah so priprave na prihodnje volitve vedno bolj živahne in ljudje se ne pogovarjajo o problematiki samo na konferencah SZDL, temveč je pojem o evidentiranju, kriterijih, kandidiranju, predstavnikih in volitvah postal del vsakdanjega življenja. Na tej strani poročamo, kako se v posameznih občinah pripravljajo na volitve.

RAZGOVOR S SEKRETARJEM ObO SZDL V CELJU, FRANCKOM KNAPFELCEM

Letošnja največja politična naloga

Priprave na spomladanske volitve v predstavniška telesa so v polnem teku. O tem pričajo tudi zbori volivcev. Vendar, kako se je občinska organizacija SZDL pripravila na to nalogo?

Konec decembra je bil skupni sestanek članov občinske skupščine in občinskega odbora SZDL, na katerem smo se pogovorili o dosežanjih delu skupščine ter se zmedli za kriterije in merila za volitev poslancev in odbornikov. Tudi volilna komisija pri našem odboru si je postavila svoj program dela. Na tej osnovi predvidevamo, da bi se predvolilna dejavnost v naši občini takole razvijala: Predvsem gre za evidentiranje možnih odbornikov in poslanskih kandidatov. To evidentiranje naj bi bilo opravljeno do 20. januarja na zborih volivcev. Predvidevamo, da se bo ta akcija v delovnih organizacijah nekoliko zavlekla, čeprav mora biti tudi tu evidentiranje končano do 1. februarja. Med prvim in desetim februarjem pa naj bi se vršilo usklajevanje predlogov za kandidate; kandidacijski zbori volivcev pa naj bi bili med 10. in 28. februarjem.

Ali so samo zbori volivcev tisto mesto, na katerih lahko občani predlagajo kandidate?

Ne, niso samo zbori volivcev. To so samo ena od najbolj množičnih oblik, kjer se občani pogovarjajo o bodočih poslancih in odbornikih. Sicer pa lahko vsa društva in organizacije ter skupine občanov predlagajo možne kandidate.

Koliko odbornikov in poslancev bo rotiralo letošnje pomlad?

V naši občini poteče spomladni mandat 40 odbornikom, po 20 v vsakem zboru občinske skupščine ter šestim poslancem. Od poslancev republiškega zbora poteče mandat Magdi Kočarjevi in Mitji Ribičiči.

SLOV. KONJICE:

PRVO

EVIDENTIRANJE

Prejšnji teden so v občini Slovenske Konjice končali s konferenca mi krajevnih organizacij Socialistične zveze. Ti obračuni dela so bili toliko bolj pomembni, ker so evidentirali tudi že prve kandidate za predstavniške organe. Zanimivo pa je, da so občani predlagali za poslance zelo malo ljudi in da se nekaj imen vztrajno ponavljajo. To pomeni, da nekateri ljudje uživajo med občani veliko zaupanje. Ker pa bi občinski odbor Socialistične zveze rad v evidentiranju zajel čim več občanov, so v teh dneh razposlali tudi posebno anketo, v kateri anketirance vprašujejo o tem, katerim ljudem bi zaupali najodgovornejša mesta v občinski skupščini in katere bi izbrali za svoje republiške in zvezne poslance. Ta anketa bo samo dopolnilo vsemu ostalemu evidentiranju in nedvomno je posrečena oblika za ugotavljanje mnenj občanov.

poraja reforma. Ta in podobna vprašanja pomagajo reševati stvari in probleme in le to pomeni reorganizacijo Zveze komunistov. Ne pa kakšno pregrupiranje. Tudi to je važno za učinkovitost, a ne pomeni prave reorganizacije Zveze komunistov. Prava reorganizacija je drugačna.

I

V drugem delu razmišljanj bi želel spregovoriti o Zvezi komunistov in o nekaterih dosedanjih stališčih, ki so se izoblikovala v javni razpravi. Mnoga vprašanja so le osebno mišljenje. Osnovna načelna stališča bomo izoblikovali šele v borbi mnenj in jih nato opredelili v dokumentih bodočega kongresa. Toda nekatera osnovna vprašanja se že oblikujejo v bodoče zaključke. Na konferencah OO bomo o teh vpra-

To pa pomeni, da bodo letos volili nova poslance v republiški zbor v Smartnem v Rožni dolini, Lokovini, Dobrni, Strmcu, Frankolovem, Vojniku in Skofji vasi ter v severnem delu mesta (Gaberje, Hudinja, Dolgo polje, Dobrova, Lokovec, Ostrožno in Medlog).

Cepprav je še preuranjeno ocenjevati zore volivcev, vendarle vprašanje — kako ste z njimi zadovoljni?

Če bi primerjal letošnje evidentiranje s tistim pred dvema letoma, moram reči, da opažamo kvaliteten in kvantiteten napredek. To predvsem v tem, da se ljudje po globljem in vsestranskem preudarku odločajo za posamezne kandidate; seveda so tudi letos izjeme; toda kot pravilo bi ta ugotovitev lahko držala. Prav tako opažamo, da se ljudje ne zavzemajo več za veliko število možnih kandidatov, marveč

se največkrat odločijo za dva do tri kandidate, v Storah na primer pa vztrajajo samo pri enem.

Kako mislite uskladiti predloge v primerih, ko bo za eno mesto, zlasti poslansko, predlaganih več imen?

Ta problem se bo zlasti pojavil pri republiških poslancih, ker obsegajo republiške volilne enote več krajevnih skupnosti. Zato je bilo na teh območjih več zborov volivcev, na katerih so se seve pojavila tudi različna imena. Kjer bo šlo za več kandidatov za eno prosto mesto, bo treba po evidentiranju in pred kandidacijskimi zbori volivcev uskladiti vse predloge. Zato name-rava volilna komisija pri občinskem odboru SZDL sklicati posvet predstavnikov posameznih krajevnih skupnosti oziroma krajevnih organizacij SZDL iz območja posameznih volilnih enot. Dokončno besedo o njih pa bodo imeli volivci.

MOZIRJE: OCENA NAJ BO VODILO

V zvezi s pripravami na volitve so pred kratkim na seji skupščine kot splošnega družbenopolitičnega zbora razpravljali o analizi dela občinske skupščine in njenih organov v preteklem obdobju. Analiza je pokazala, da je struktura skupščine v glavnem zadovoljiva; v njej je 8 žensk ali 15 odstotkov odbornikov, medtem ko ni nikogar, ki bi bil star manj kot 25 let.

Nadaljnje ugotovitve kažejo, da udeležba odbornikov na sejah skupščine ni bila zadovoljiva — povprečno 86-odstotna. Neupravičenih izostankov je bilo več kot opravičenih, redneje so prihajali na seje odborniki občinskega zbora (72 odstotkov) kot pa z zbora delovnih skupnosti (65 odstotkov). Od 54 odbornikov se jih 9 ni udeležilo niti polovice vseh sej. Ker so jih opozarjali na dolžnosti, so stori-li napako, ko niso predlagali odbornikom, da jih odpokličejo.

Na sejah so največ razpravljali o problemih gospodarstva in financ ter urbanizma in komunale; sodelovalo je 83 odstotkov vseh odbornikov. Pri tem so bili odborniki občinskega zbora bolj aktivni, medtem ko so se odborniki zbora delovnih skupnosti redkeje udeleževali razprav in niso bili dovolj aktivni pri obravnavanju problemov, sredi katerih tako rekoč živijo. Očitno določeno število odbornikov ni jemalo svojih odgovornosti dovolj resno.

V razpravi v zvezi z delovanjem svetov občinske skupščine je prevladalo mnenje, naj bi bilo v prihodnje manj svetov z več člani, saj bi številne zadeve lahko reševali upravni organi. Prav tako so tudi menili, da zbori volivcev niso edina oblika dejavnosti odbornikov, pač pa bi bilo potrebno tudi več drugih posvetovanj, kjer bi prišle zahteve občanov bolj do izraza.

Letos bo prenehal mandat 27 odbornikom skupščine. Na seji so menili, da bi moral biti osnovni kriterij volivcev pri izbiri kandidatov ta, da kandidatu zaupajo odgovorno dolžnost v skupščini, če so prepri-

žanih razpravljali. V nadaljevanju sestavka bi načel le nekatere:

1. O VODILNI VLOGI ZVEZE KOMUNISTOV V NAŠI DRUŽBI

V preteklosti je delavski razred realiziral svoje zgodovinske interese preko partije in države. Tudi danes je za naš razvoj potrebno zavestno jedro delovnih ljudi. Toda v preteklem razvoju je to jedro (partija) skupno s predstavniškimi organi odločalo v imenu proizvajalcev in občanov. Današnji razvoj pa pomeni kvaliteten nekaj novega. Težimo za tem, da delovni ljudje sami neposredno odločajo s pomočjo samoupravljanja. Torej gre za neposredno odločanje o rezultatih svojega dela. V takih razmerah mora ZK realizirati vodilno vlogo v družbi le, če so stališča njenih članov in zveze najprogressivnejša,

čani, da bo izvoljeni kandidat zastopal interese občanov, delovnih organizacij in skupščine.

37 KANDIDATOV

Na konferencah krajevnih organizacij, ki so bile dobro obiskane, so poleg lokalnih problemov obravnavali tudi priprave na volitve. Evidentirali so 37 možnih kandidatov za občinsko skupščino in 2 poslance za republiški zbor. Ko so govorili o poslancih, so menili, naj bi bili ti domačini, ki bodo tudi prihajali mednje.

Na krajevnih konferencah so izvolili tudi 62 članov bodoče občinske konference SZDL, ki se bo sestala v prvi polovici februarja.

ŽALEC:

Samo tri enote še niso evidentirale

Na konferencah krajevnih organizacij SZDL v občini Zalec so v minulih dneh evidentirali možne kandidate za odbornike v občinski skupščini. V obeh zborih občinske skupščine Zalec poteče spomladni mandat 36 odbornikom, v vsakem zboru osemnajstim.

Tokrat poročamo o evidentiranih za občinski zbor v petnajstih volilnih enotah, za druge volilne enote in o evidentiranih za zbor delovnih skupnosti ter republiške kandidate bomo poročali prihodnjic.

V prvi volilni enoti, severni del mesta Zalca, poteče mandat Andjeliki Gorišek, na konferenci krajevnih organizacij SZDL pa so evidentirali Marjana Premika in Edmunda Božička. V drugi volilni enoti, južni del mesta Zalca, kjer je zdaj odbornik ing. Andrej Zakomjsek, so evidentirali Franca Cagliča in Draga Markoviča. V naseljih Ložnica in Vrbeje, volilna enota tri, ki jo zastopa Edvard Omladič, so evidentirali Stefana Lešnika, Janka Zagodeta in Franca Klančičarja. V Gotovljah,

če pokažejo njeni člani smelost in sposobnost, da realizirajo dolgoročne interese delovnih ljudi. Vodilno vlogo v družbi je potrebno zato nenehno potrjevati, verificirati. Ta ni dana ZK za »vse večne čase«!

2. O DEMOKRATIČNEM CENTRALIZMU IN ENOTNOSTI V ZVEZI KOMUNISTOV

Demokratični centralizem je osnovni princip organiziranosti ZK. Tudi v bodoče bo to načelo pomembno. Toda demokratični centralizem v starem smislu je preživel, ker je bilo več poudarka na centralizmu kot na demokratizmu. To je zahteval pretekli razvoj (revolucija in povojno obdobje). Sedanji pogoji političnega dela ko uveljavljamo najširšo demokracijo in samoupravljanje, terjajo nujne spremembe tudi v ZK. Potrebno je bolj

ZBOR OBČANOV CENTRA O TRGOVINI

Potrošniki niso zadovoljni

V celjski občini so v tem tednu občani na svojih zborih razpravljali o srednjeročnem programu razvoja celjske komune, poslušali so tudi poročila o delu občinske skupščine v zadnjih dveh letih, so pa tudi že evidentirali prve možne kandidate za občinske skupščine. Ponekod so bili zbori dobro, drugod slabše obiskani, povsod pa so občani v razpravi govorili o stvareh, ki jih na njihovem terenu najbolj zaskrbjujejo.

Zbora občanov krajevnih skupnosti Center se je udeležil tudi podpredsednik celjske občinske skupščine Janez Kovačič, ki je najprej razložil, zakaj je srednjeročno planiranje sploh potrebno. Dejal je, da je razvoj komune težko uresničevati v ozko obdobje nekaj mesecev, v srednjeročnem programu pa je možno planirati tudi tiste potrebe, ki jih je potrebno urediti v bližnji perspektivi. Toda, ker bi bilo nesmiselno pričakovati, da bo za vse te številne potrebe dovolj denarja že v občinskem proračunu, bodo za izgradnjo objektov, ki so pomembni tudi za širšo družbeno skupnost, morale svoje prispevati tudi delovne organizacije. To velja tako za predvideno otroško varstvenovzgojno ustanovo na Dolgem polju, kot za halo na atletskem stadionu, dokončanje drsališča in podobno.

Občani so se nato v razpravi govorili zlasti o dveh vprašanjih: o usodi celjskega mestnega parka ter o trgovini, ki ne ustreza velikemu povpraševanju. Ko so namreč zvedeli, da bodo v mestnem parku verjetno zgradili bife in restavracijo, so prebivalci Centra vprašali, kaj bo pravzaprav s parkom, ki je bil včasih zbirališče tistih, ki so iskali mir in počitek. Najbolj sprejemljiv je predlog občana tega terena, naj bi v parku ohranili vsaj sedanje zelene površine. Toda, ker bo za čedalje bolj naraščajoče število mestnega prebivalstva park veliko premajhen, bo treba nove zelene površine iskati višje, torej proti Lunu, Petričku in tam okoli. Urediti pa bo potrebno tudi Savinjski nabrežje, ki se je med starodavnim obzidjem in lepim brezovim drevoredom spremenilo v nogometno igrišče, ki sem nikogar ne sodi.

Če lahko z dokajšnjim zadovoljstvom ugotovimo, da imamo v Celju dobro urejeno trgovino s prehranbenim blagom, pa to ne velja za tisti del trgovske mreže, ki posreduje

tehnično in tekstilno blago. Izbira je slaba, prostori so prestari in občani Celja hodijo kupovat v Ljubljano in Maribor. V razpravi so se volivci strinjali z gradnjo nove trgovske hiše in razširitvijo poslovnih prostorov sploh, menili pa so, da bi trgovina bila lahko tudi ob dosedanjih pogojih veliko uspešnejša.

Kot povsod drugod, so tudi v Centru že evidentirali prve možne kandidate za občinsko skupščino. Predlagali so Naceta Krumpaka, Branka Vrstoška, Iva Suligoja, Boža Videnška in Magdo Kočarjevo.

I. B.

LAŠKO:

NA KONFERENCAH SO EVIDENTIRALI

Evidentiranje možnih kandidatov za volitve v zvezno, republiško in občinsko skupščino je v polnem teku. Društva in organizacije so izkoristile redne letne občne zore, da bi poleg drugega govorili tudi o možnih kandidatih. Tako so v laški občini doslej evidentirali že vrsto kandidatov. Zvezni zbor: Viktor AVBELJ; zvezni gospodarski zbor: Svetozar VESNAVER, Tone ZUPANČIČ, Vinko BOŽIČ; zvezni kulturno-prosvetni zbor: prof. Janez PESEC; zvezni socialno-zdravstveni zbor; Lojze LIBNIK; zvezni organizacijsko-politični zbor; dr. Jože BRILEJ; republiški gospodarski zbor: Stane KRAMER, Tone ZUPANČIČ, Stane POŽUN, Franc SEME, Ivan DI-ACI, Slavko MEDLE, ing. Marko KMECL; republiški kulturno-prosvetni zbor: Stane KUŽNIK, Ivan PESEC, Karlo KRZAN.

Za občinsko skupščino bodo izbrali kandidate v 28 volilnih enotah. Doslej so predlagali kot možne kandidate že več ko 40 občanov.

T. K.

Področje Liboj, Bistrice in Zabukovice zastopa zdaj Albin Sanca, a na konferenci so evidentirali Ivana Toplaka, Ivana Cokla v Kasazah, dvanajsta volilna enota, bo po zdajšnjem evidentiranju zamenjal Stan-ko Lavrinc. Tudi Julijano Cokan, ki ji bo potekel mandat v trinajsti volilni enoti za področje Griže in Milgojnice, bo zamenjal možki, saj so evidentirali Ludvika Jurharja. V Zabukovici so evidentirali Mira Petrovca, ki bi naj zamenjal v štirinajsti volilni enoti Ivana Pospeha. Karla Podvršnika, ki mu v petnajsti volilni enoti, področje Pongraca, poteče mandat, pa naj bi po evidentiranju zamenjal v občinski skupščini Karl Gorišek.

V šestnajsti volilni enoti, področje Sempeter, ki ga zastopa Alojz Znidaršič, potem Dobrteša vas, Roje, kjer je odbornik Franc Četina in v naseljih Podlog, Zalog, Kale, Grusovlje, kar je osemnajsta volilna enota z odbornikom Francem Četino, pa do trenutka, ko poročamo, še niso imeli evidentiranih možnih novih kandidatov.

delo. Toda danes je Zvezi komunistov potrebna enotnost v splošnih in dolgoročnih zgodovinskih interesih delovnih ljudi. Ti pa so praktično zelo splošni, a vendar jasni, ZK mora biti enotna v tem, da gradimo samoupravno družbo, da realiziramo načelo nagrajevanja po delu, da želimo demokratizirati odnose, da smo proti vsakršnemu izkoriščanju itd. Na teh nekaterih in drugih ni, tudi ni nobene potrebe, da bi od osnovnih postavkah naše ureditve moramo zahtevati brezpogojno enotnost.

(Konec prihodnjic)

OBVESTILO ZAVAROVANEC

O PREDLOGU ZA UVEDBO PRISPEVKA K STROSKOM ZA NEKATERE ZDRAVSTVENE STORITVE

Na konferencah krajevnih organizacij Socialistične zveze, ki v teh dneh potekajo v laški občini, ljudje veliko govorijo o komunalnih problemih. Toda njihove razprave se razlikujejo v toliko, da se zanašajo v glavnem na lastne sposobnosti in pripravljenost pomagati z vsemi sredstvi.

Tako so se na konferenci v Vrhovem pri Radecah resno pogovarjali o izgradnji vodovoda, ki bo verjetno veljal čez 16 milijonov starih dinarjev. S pripravljanimi deli so sicer že začeli — ne glede na finančna sredstva — in pravijo, da bodo občinski skupščini in delovnim organizacijam hvaležni za kakršen koli prispevek. Seveda pa bodo največ darovali sami — in to s prostovoljnimi delom. Ocenjujejo, da bo ta vrednost preseгла 10 milijonov starih dinarjev. K tej skupni akciji, v kateri sodelujejo odbori krajevne skupnosti in Socialistične zveze, so se priključila še tamkajšnja društva, ki bodo za izgradnjo vodovoda namenila vsa razpoložljiva društvena sredstva.

SPREMEMBE PROMETNEGA DAVKA

Občinska skupščina v Mozirju je pred nedavnimi sprejela odlok, ki vsevanju občinskega prometnega davka. Na seji so največ razpravljali določiti nove stopnje občinskega prometnega davka na alkoholne pijače. Po starem odloku so gostišča, vinotoči in trgovine plačevali 10 odstotkov na vino in ostale alkoholne pijače in 5 odstotkov na pivo. Da bi odpravili nesorazmerje med trgovino in vinotoči ter gostinstvom, se je občinska skupščina odločila za različne stopnje prometnega davka. Vinotoči bodo po novem plačevali na vino in ostale alkoholne pijače 22 odstotkov in na pivo 10 odstotkov davka, trgovina 19 oziroma 10 odstotkov, gostišča pa 12 oziroma 6 odstotkov. Gostišča, ki so pomembna za razvoj turizma v občini in nudijo gostom tudi hrano, bodo tudi v prihodnje deležna 50 odstotnih davčnih olajšav. En odstotek od prometnega davka bo namenjen za sklad za pospeševanje turizma.

Da bi pospešili razvoj obrti, bodo tudi po novem oproščeni plačila občinskega prometnega davka za storitve vsi tisti obrtniki, ki se ukvarjajo z uslužnostno obrtjo.

Na podlagi spremenjenih odločb temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju je odbor za vprašanja zdravstvenega zavarovanja skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja 12. tega meseca razpravljal o prispevku zavarovanih oseb za zdravstvene storitve. Razprava je izhajala iz predloga republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo in strokovnega mnenja sveta republiškega zdravstvenega centra kakor tudi iz predloga strokovne službe republiškega zavoda za socialno zavarovanje. Pri tem je odbor upošteval namen pripevanja zavarovanih oseb k posameznim stroškom, ki pomeni po zakonu usmerjanje in racionalno uporabo zdravstvenih storitev.

Odbor predlaga:

I.

Udeležba zavarovanih oseb se ne sme predpisati pri stroških za te oblike zdravstvenih storitev:

1. za obiske v zdravstvenih zavodih zgolj zaradi administrativnih storitev (napotnic, potrdil o nezmožnosti za delo, ponovitev receptov itd.);
 2. za zdravniške preglede, zdravljenje in posvete v dispanzerjih ali posvetovalnicah in za patronažne obiske;
 3. za preglede in storitve v izvajanju medicinske rehabilitacije v zdravstvenem zavodu;
 4. za preglede in zdravljenje pri nalezljivih boleznih, za katere je obvezna prijava, v številu tuberkulozo;
 5. za zdravniško in drugo strokovno nego in pomoč ženam v zvezi z nosečnostjo in porodom v zdravstvenem zavodu;
 6. za preglede in zdravljenje pri rakastih obolenjih;
 7. za preglede in zdravljenje pri sladkorni bolezni;
 8. za preglede in zdravljenje pri duševnih boleznih in epilepsiji;
 9. za zdravstveno varstvo katerekoli oblike otrok in mladine do 15. leta starosti oziroma do 26. leta, če so zavarovani kot družinski člani;
 10. za prevoze z reševalnim vozilom v zdravstveni zavod, če gre za življenjsko nevarne poškodbe, za nalezljive bolezni, za katere je obvezna prijava, ali za duševne bolezni, če je bolnik nevaren za okolico.
- Pri vseh obolenjih od 3. do 9. točke se sme predpisati udeležba pri stroških za nastavitev in prehrano,

če so zavarovane osebe sprejete v stacionarni zdravstveni zavod.

II.

Komunalne skupnosti morajo predpisati udeležbo zavarovanih oseb pri stroških za naslednje oblike zdravstvenih storitev:

1. za preglede pri zdravstvenih specialistih razen v primerih, ki so naštetih pod I. od 1. do 9. točke;
2. za obiske zdravnika na bolnikovem domu;
3. za prevoze z reševalnimi vozili razen v primerih pod I. v 10. točki;
4. za preglede in zdravljenje akutnih zastrupitev z alkoholom.

III.

Zavarovane osebe, ki uveljavljajo pravico do zobno protetične pomoči in zobno protetičnih sredstev ali do ortopedskih čevljev ali posamezne druge vrste ortopedskih in drugih pripomočkov, sanitarnih priprav in sanitetnega materiala, morajo prispevati kot udeležbo pri stroških:

- a) — 25 % za fiksna in snemna zobno protetična sredstva, vključno reparačure in zobno protetično pomoč (vse vrste prevlek in kron, vmesnih členov inlayev, opornic, gredi, jahačev, zobnih protez, reparatur in pod.) razen za sredstva in posege v čeljustni ortopediji (ortodontiji);
- b) 5 % za funkcionalne proteze za zgornje ali spodnje ude in za invalidski voziček oziroma 50 din, če se jim da rabljen invalidski voziček, — 10 % za ortopedске aparate, ortopedske korpice in steznike, pomožna sredstva (kline in trebušne pasove, suspenzorije, bergle, palice, ortopedske vložke, ortopedske sandale, usnjene kape, lasulje in pod.), ojačevalne slušne aparate, brizgalke za injekcije pri sladkorni bolezni in gumijaste žimnice, — 30 % za vse vrste estetskih potez, — 30 % za vse vrste estetskih protez za vse vrste ortopedске obutve, usnjene rokavice, gumijaste nogavice elastične povoje, vse vrste očesnih pripomočkov in druge pripomočke in sanitarne priprave, kolikor niso izzeti po naslednjem odstavku,

vse zavarovane osebe za vrečice za vodo, pasove z vrečico za blato po operacijah, kanile in gumijaste cevi za umetno hranjenje.

OD UDELEŽBE PRI STROŠKIH SO IZVZETI POD b):

● otroci in mladina do 15. leta starosti za vse vrste ortopedskih in drugih pripomočkov, sanitarnih priprav in sanitetnega materiala razen za ortopedsko obutev in navadne čevlje k protezam,

V skladu z določbo 5. odstavka 34. člena spremenjenega temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju in 11. člena temeljnega zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja daje odbor predlog v javno razpravo in poziva zavarovance, naj dajo k predlogu svoje pripombe in mnenja.

Pripombe naj zavarovanci pošljejo na Republiški zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani. Ker bo seja skupnosti 27. januarja, bo mogel odbor obravnavati samo tiste predloge in mnenja, ki bodo zavodu sporočeni do vključno 25. januarja.

skupščine republiške skupnosti

Odbor za vprašanja zdravstvenega zavarovanja skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev

Sentvid pri Grobelnem je mikavno naselje ob cesti, ki se je v teh dneh podobno kakor mnoga druga naselja spremenil pod zimsko odejo. Kmečka poslopja pa kažejo proti cestišču bogate zaloge minulega poletja.

ZNAMENJE IN IME RDEČEGA KRIŽA

V 49. številki zveznega uradnega lista je bil objavljen zakon o uporabi in varstvu znamenja in imena rdečega križa. Gre za zakonite predpise, ki naj bi jih poznali in se jih posluževali ne samo aktivisti Rdečega križa in državni ter samoupravni organi, ampak sploh vsi občani. Zakon je začel veljati 25. decembra 1966 in

predpisuje pogoje in način za uporabo in varstvo znamenja in imena rdečega križa v miru, vojni ali v kakšnem drugem oboroženem spopadu. Namen teh predpisov je, da bi bilo mogoče uporabljati ženevsko konvencijo za izboljšanje položaja ranjencev in bolnikov v oboroženih silah v vojni, ženevsko konvencijo za izboljšanje položaja ranjencev, bolnikov in brodolomcev oboroženih sil na morju in ženevsko konvencijo o varstvu civilnih oseb med vojno z dne 12. avgusta 1949.

Znamenje rdečega križa je križ rdeče barve, ki ima štiri enake krake na belem polju. Znamenje rdečega križa kot znamenje varstva in kot znamenje pripadnosti sanitetni

službi oboroženih sil, zdravstveni službi oziroma organizaciji jugoslovanskega Rdečega križa je dovoljeno uporabljati samo v primerih, ki jih določa ta zakon. Jugoslovanski Rdeči križ uporablja znamenje rdečega križa tudi v skladu z ženevskimi konvencijami. Jugoslovanski Rdeči križ ureja natančneje način uporabe znamenja rdečega križa pri opravljanju svojih dejavnosti. Nihče ne sme uporabljati imena in znamenja rdečega križa, če nima te pravice po določbah tega zakona in ženevskih konvencij. Samo organizacija jugoslovanskega Rdečega križa ima kot domača organizacija v Jugoslaviji pravico do imena rdečega križa.

ČLOVEK, KAJ JE TO?

Z zadnjim odgovorom upravnega odbora Kmetijske zadruge Laško na sestavke, ki so bili objavljeni pod tem naslovom, smo odlašali zaradi tega, ker smo se z vodstvom kmetijske zadruge in predstavniki občinske skupščine Laško dogovarjali o možnosti za najbolj ustrezno rešitev zadeve. Danes objavljamo zaključek vse razprav, v katerem združujemo stališča upravnega odbora KZ Laško, redakcije CT in vodstva občinske skupščine Laško.

Upravni odbor KZ Laško je na zahtevo članov zadruge razpravljal o vsebini člankov, ki so izšli pod gornjim naslovom v CT ter ponovno pretresel vsa dejstva in okoliščine, ki so privedle do opisane razpeta dogodka. Upravni odbor je ugotovil, da je bilo v teh sestavkih napisanih mnogo neutemeljenih očitkov in žaljivk, ki jih ne more sprejeti. Protit te očitkom so tudi mnogi kmetovalci, posebno pa člani zadruge in kmetje v vseh okrog rečiške doline in Smohorja, ki prihajajo na upravo zadruge in do članov upravnega odbora ter zahtevajo, da se stvari povedo takšne kot so.

1. V pravnem postopku, ki sta ga sprožila zakonca Jurkovek proti Kmetijski zadrugi Laško in po izjavah vseh udeležencev razgovorov o nakupu posestva leta 1958, je nedvomno izkazano, da sta zakonca Jurkovek vedela, da osnutek pogodbe iz leta 1958 ni bila pravno veljavna pogodba, temveč je bil le osnutek pogodbe, ki sta ga podpisala Franc Jurkovek in Viktor Jeran. Zakonca Jurkovek takrat nista priznavala osnutka pogodbe, saj ga nista dala v podpis zakonitim predstavnikom zadruge. Jurkovek Julijana je izjavila sopsodpisniku osnutka, da se z njim ne strinja. S 1. 1. 1959 je Kmetijska zadruga Rečica oddala pašnike Zadrugini poslovni zvezi Celje in ni bila več kupec posestva.

2. Ko je leta 1959 Zadruga poslovna zveza Celje kupovala Jurkovo posestvo, je tudi napisala in podpisala novo pogodbo za znesek, naveden v omenjenem osnutku, nista je pa podpisala zakonca Jurkovek ter se je kupčija zato razdrila.

3. Kmetijska zadruga ni nikdar priznala katerokoli od navedenih pogodb. Razgovori o zamenjavi Jurkovekovega posestva za stanovanjsko hišo v Laškem, ki je last kmetijske zadruge in zadevni pristanek zadrugnega sveta kmetijske zadruge je bil sprejet iz humanih razlogov, da bi rešili Jurkovekovo družino kot socialni problem. Ovir, da bi do te zamenjave prišlo, so bili takratni predpisi o prometu osnovnih sredstev in nerealne zahteve Franca Jurkoveka. Kljub temu je Kmetijska zadruga Laško omogočila Jurkovekovi družini, da se je nastanila v hiši ter ji s tem olajšala življenje in šolanje otrok.

Zakonca Jurkovek sta torej imela možnost trikrat prodati oziroma zamenjati posestvo in se je kupčija razdrila po njuni krivdi. Povsem negotovo je, če bi sodišče potrdilo prvi dve kupčiji, saj je bilo posestvo takrat obremenjeno z visokimi vknjizbami na davkih in ostalih terjatvah, za del posestva sta se pa lastnika pravdala z bivšimi lastniki Teršek Jožetom in Marijo.

4. Kmetijska zadruga Laško je trikrat koristila del kmetijskih površin Jurkovekovega posestva. Vsakokrat je bila za to obračunana najemnina. Na svojih pašnikih je tudi nudila začasno zaposlitev Jurkovekom.

V njihovem gozdu je zadruga posekala dve smreki, ki ju je pomotoma odkazal pristojni gozdarski uslužbenec ob mejli zadrugnega gozda takrat, ko je zadruga sekala svoje gozdove. Lastnik bi lahko dobil odškodnino, kadarkoli bi prijavil to pomoto.

5. Od leta 1964, ko je zadruga odprodala svoje površine na Smohorju lovski družini (na prigovarjanje upravnih in političnih forumov), ni imela zadruge niti najmanjšega gospodarskega interesa, da bi pridobila Jurkovekovo posestvo, ali sklenila za to posestvo kakršnokoli zamenjavo ali druge posle v korist lovskega turizma.

Tu velja ugotoviti, da je po prodaji zadruginih površin na Smohorju ostala Jurkovekova kmetija le še otok sredi lovskih pašnikov in je prav nerazumljivo, da zainteresirani forumi, ko so forsirali prodajo zadruginih površin, niso videli, da bi morala lovška družina istočasno odkupiti tudi Jurkovekovo kmetijo, ker so postali sedaj lovci praktično edini in zadnji kupci te kmetije. Isti forumi so namreč ves čas obravnavali Jurkovekovo družino kot socialni problem.

Zadruge ni mogoče kriviti za propast Jurkovekove kmetije, saj je bilo posestvo že popolnoma propadlo leta 1958, ko so se pričela pogajanja in sta za tako stanje predvsem kriva zakonca Jurkovek, ki sta po trditvah sosedov slabo gospodarila.

Za vse te navedbe razpolaga zadruga z dokumentacijo in pričami, ki lahko potrdijo točnost navedb.

Rdeči križ ni rokometni klub

Kam pripelje malomarno in popolnoma nepotrebno uporabljane kratice namesto celih izpisanih imen posameznih organizacij, se je pokazalo pred dnevi. Občinski odbor Rdečega križa v Celju je pričel dobivati pismeno pošto v zvezi z neko prireditvijo silvestrovanja v Celju. Kaj kmalu so ugotovili, da je poslal raznim podjetjem prošnje za finančno pomoč pri silvestrovanju rokometni klub, ki pa se je označil samo z RK. V javnosti pa je pod to kratiko znan predvsem Rdeči križ in je prišlo tako do zmotnih odgovorov na občinski odbor Rdečega križa, ki seveda ni pričel nobenega silvestrovanja. Zato je treba ravnati bolj previdno, saj včasih tudi na javnih lepkih opažamo samo kratice, ki jih večina občanov sploh ne razume.

VESELI VEČER

Člani polzelske Svobode so se že dalj časa pripravljali na zabavno satirični večer, ki je bil v soboto in nedeljo. Program, ki sta ga sestavila Stanko Novak in Ivan Palir, je vseboval različne zbadljivke na račun pomanjkljivosti, ki jih je na Polzeli precej. Beseda je tekla o novih stanovanjskih blokih, kanalizaciji, davkih, vodovodu itd.

KREDITNA BANKA CELJE S SVOJIMI ENOTAMI V CELJU, ZALCU, MOZIRJU, VELENJU, SOSTANJU, SLOVENJ GRADCU, DRAVGRADU, RAVNAH NA KOROŠKEM, PREVALJAH, MEZICI, RADLJAH OB DRAVI, SLOVENSKI BISTRICI, SLOV. KONJICAH, ROGASKI SLATINI, SMARJU PRI JELSAH, SENTJURJU PRI CELJU, BREŽICAH, SEVNICI IN LASKEM objavlja

Novo veliko nagradno žrebanje za vezane vloge

NAGRADE:

AVTO ZASTAVA 750	3 motorne kosilnice
5 superavtomatskih pralnih strojev	televizor
10 koles	10 tranzistorjev
2 fotoaparata »KIJEV«	3 mopedi
	3 šivalni stroji
	2 peči na olje

Pri nagradnem žrebanju bodo upoštevani vsi vlagatelji, ki bodo pri kateri koli naši poslovni enoti v času od 20. decembra 1966 do 15. aprila 1967 vložili in vezali najmanj 500 N-din z dobo nad 24 mesecev ali 1000 N-din z dobo nad 12 mesecev.

VEZANE VLOGE OBREŠTUJEMO OD 7-7,5 %.

Žrebanje bo v začetku meseca maja 67

PREMALO ČLANOV V RK

Prejšnji teden je imela organizacija Rdečega križa na Polzeli svoj redni letni občni zbor. Iz poročila predsednice Majde Petelinšek je bilo razvidno, da ima organizacija 426 članov, to je 159 več kot lani, kar pa je še vedno pol manj kot pred leti, ko jih je bilo 836.

V preteklem letu je organizacija RK imela dve krvodajalski akciji s skupno 129 odvzemi krvi. Ob prazniku krvodajalcev so podelili 1 diploma, 3 zlate in 14 srebrnih značk. Poleg tega so izvedli akcijo za pomoč Indiji in so v tovarni nogavic in na terenu zbrali 249 novih dinarjev. V zimskem času so priredili tečaj o negi bolnika na domu, ki ga je vodila Anica Kočvar. Ob dnevu žena so obdarili 17 žena, ob svetovnem dnevu zdravja pa 12 starih in bolnih oseb.

Zelo delaven je tudi podmladek RK na osnovni šoli, ki ga vodi Hilda Pfeifer.

Organizacija RK si bo prizadevala, da bo povečala število članov te humane organizacije in pritegnila tudi več krvodajalcev.

T. T.

Seja predsedstva

Na seji predsedstva občinskega sveta zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Celju so razpravljali o zaključkih občinskih zborov društev in o pripravah na občinsko konferenco, ki bo prihodnji mesec.

Ker je svet za kulturo in znanost pri občinski skupščini prepustil občinskemu svetu zveze kulturno-prosvetnih organizacij notranjo delitev sredstev, so na seji menili, da bi strokovni odbori sicer ostali, denar (3 milijone starih dinarjev) pa bi razdelili društvom. S tem bi se spreminila vloga občinskega sveta, kulturna dejavnost pa seveda ne bi bila nič kaj dosti bolj stimulirana, saj bodo morala društva po novem plačevati 100 odstotkov višje najemnine. Kaže namreč, da sklepa z zadnje seje občinske skupščine glede vzdrževanja kulturnih domov ne bodo realizirali in tako je pričakovati, da bodo težave društev še večje.

Na seji predsedstva občinskega sveta je bilo tudi več pripomb k predlogu družbenega načrta celjske občine, ki po njegovem mnenju vse preveč skopo in pavšalno obravnava kulturno dejavnost in tako bolj ko ne potrjuje dosedanj administrativni odnos.

POKAŽI KAJ ZNAŠ V LAŠKEM

S prireditvijo Pokaži, kaj znaš je v nedeljo v Laškem društvo upokojencev pripravilo veliko presenečenje in vsaj delno izpolnilo vrzel, ki je nastala zaradi nedejavnosti tamkajšnje Svobode.

Društvo upokojencev je čutilo potrebo po kulturnem izživljanju že pred leti, ko je ustanovilo svoj moški pevski zbor, ki ima za seboj že več ko 100 javnih nastopov in sodi med kvalitetnejše zbere. Prav ta zbor je bil pobudnik nedeljske prireditve. Na njej so nastopili upokojenci iz vse občine, kar je zasluga prireditelja.

Med nastopajočimi je dosegel največji uspeh tenorist Stefan Pader, ki mu je strokovna komisija prisodila največ točk. Tudi ostali nastopajoči so pripomogli h kvalitetni izvedbi programa in so prejeli praktična darila.

Kaže, da dvorana obnovljena kulturnega doma, za kar so porabili več deset milijonov starih dinarjev, vendarle ne bo samevala!

T. K.

Ker na Polzeli vse bolj rase novo naselje, so tudi potrebe potrošnikov vse večje. Da bi jih zadovoljili, je Savinjski magazin odprl novo samopostrežbo, Alojz Cimperman pa novo prodajalno mesa. Doslej je namreč prodajal meso v neprimernih prostorih. Večji del sredstev je vložil sam, del pa mu jih je v obliki kredita prispeval obrat na Polzeli in Mesnine Celje.

Foto: P. Pungertnik

SKUPŠČINA ŠMARSKIH STUDENTOV

Načrt izpolnjen

Preteklo leto je šmarski študentski klub deloval dokaj uspešno. To je bilo razvidno iz poročila o njegovem delu na redni skupščini v Ljubljani, ko so se iz poleg predsednika občinske skupščine in sekretarja komiteja šmarske občine udeležili tudi predstavniki pokrajinskih klubov.

Klub je lani organiziral več prireditvev — ogled dveh predstav v ljubljanski Drami, tridnevni smučarski tečaj na Komni, ki se ga je udeležilo 15 študentov in razgovor na občinski skupščini v Smarju glede povišanja štipendij. Te so tudi zvišali. Med uspele prireditve sodi likovna razstava Staneta Jagodiča in Karole Leskova, študentov akademije za likovno umetnost ter Karla Marinška, študenta filozofske fakultete. Podobne razstave so kasneje priredili tudi drugi pokrajinski klubi. Prav tako je uspela tudi razstava likovnih del, ki jo je priredil Stane Jagodič pod pokroviteljstvom kluba v Rogoški Slatini.

Da bi bila povezava študentov z občino čim tesnejša, je študentski

klub organiziral razgovor o družbenem načrtu občine, ki sta ga vodila Beno Božiček in Darko Bizjak. V tem smislu so priredili tudi ekskurzijo po šmarski občini, ki jo je omogočila občinska skupščina. V času počitnic je klub organiziral desetdnevno letovanje v Zadru; pod pokroviteljstvom kluba pa je bila v Smarju veselica, katere izkupiček so uporabili za nadaljevanje del pri gradnji ceste Smarje—Breljevo. Nadalje je klub v Smarju priredil predavanje o Švici, ki ga je vodil Boštjan Škorjak; v zimskem času so študentje Pilštanja sodelovali v pripravah za silvestrovanje, organizirali pa so tudi predavanje bratov Marinšek iz Kozjega, medtem ko je v Smarju predaval član slovenske odprave v Anđe Lojze Golob o svojih vtisih s potovanja. V začetku semestra je bil spoznavni večer in ogled dramske predstave skupno z bruci.

Šmarski študentski klub je svoj program v glavnem izpolnil. Se vedno pa je njegovo delo premalo povezano z delom Zveze mladine v občini in tudi sodelovanje z občino bi bilo lahko še boljše. Prav tako je čutili premalo aktivnosti na družbenopolitičnem področju. Načrti za letošnje leto so veliki. Za uresničitev daje poročilo že to, da je bil v preteklem letu šmarski študentski klub med najboljšimi na univerzi.

MILENKO STRASEK

PRIJETNO PRESENEČENJE

Kot vsako leto je podjetje Tkanina galantija z veleblagovnico Ljudski magazin tudi lani priredila novoletno srečanje s svojimi bivšimi članji upokojenec, jih pogostila in obdarila. Direktor tovarniš Mlinarič je ob tej priložnosti pozdravil navzoče in jim želel srečno novo leto. Hkrati so počastili tudi spomin umlega člana. Nekdanji sodelavci so bili res prijetno presenečeni ob lepi gesti podjetja, za kar se jim najlepše zahvaljujejo.

D. K.

MALA ANKETA

BIL JE MRZEL IN MEGLEN DAN, PA SMO BILI PREPRICANI, DA BOMO HISNE GOSPODARJE NASLI DOMA. TODA NI BIL TAKO. NEKATERI SO SPRAVLJALI LES, DRUGI SO VOZILI KDO VE KJE PO SENTJURSKI OBČINI. ZATO PA SMO SE PONEKOD POGOVORILI Z GOSPODIJAMI, KI SO NAM NEKOLIKO OBOTAVLJAJOC SE VENDARLE ODGOVORILE NA VPRAŠANJE: KAKŠNO JE VAŠE SODELOVANJE S SENTJURSKIM AGROKOMBINATOM IN KAJ MISLITE O KOOPERACIJI?

Jože Zdolšek, Sentur pri Celju: »Z za drugo sodelujem od vsega začetka. Vezal sem se nanje pred vsemi drugimi, se vedno posvetoval z inženirji, jim zaupal in doslej tega še nisem obžaloval. Kooperacija ima vsekakor velike prednosti pred stari načinom gospodarjenja, saj kombinatovi strokovnjaki kmetu lahko pomagajo z dragocenimi nasveti, umetnimi gnojili in drugim.

Vidite, jaz sem začel kmetovati leta 1924, brez vsega, danes pa redim na približno šestih hektarih obdelovalne zemlje 12 glav goveje živine. Razumljivo je, da je vse gospodarjenje prilagojeno tej osnovni dejavnosti. Na leto prodamo od osem do dvanajst glav goveje živine, kar je precej za tako majhno posestvo. Veste, kmetija je moja edina politika. Vem, da moram s časom naprej — on ne bo hodil za menoj. To mi je marsikdaj pomagalo tudi pri odločitvah. Tako sem na primer dokaj hitro ugotovil, da s semenskim žitom, s katerim sem se ukvarjal v začetku, ne bom prišel daleč. Pa sem se odločil za živinorejo.

Pri Gajšku v Primožu pri Sentjurju: »Pri nas se je zelo uveljavila delitev dela, se je za snejala mlada gospodinja. Moja hodi v službo, mama skrbi za živino, jaz pa za kuhinjo. Zdj redimo osem glav goveje živine in šest svinj in pred kratkim smo popolnoma preuredili stari hlev. Pravzaprav je vse novo — strop, napajalniki, s katerimi smo izredno zadovoljni, le tla bomo verjetno zamenjali, ker med sedanjimi deskami zastaja voda in je živina zmeraj umazana.

Z agrokombinatom že dolgo sodelujemo, z njihovo pomočjo smo tudi preuredili hlev. Dobili smo namreč primeren kredit, zdaj pa ga odplačujemo z živino.

Ce bi bili takrat, ko smo začeli, odvisni sami od sebe, bremena prav gotovo ne bi zmogli. Naš hlev je menda med privatnimi proizvajalci edini v komuni tako sodobno urejen, zato imamo zdaj večkrat kakšen obisk. Pri kombinatu so nam tudi izdelali načrte za preureditev hleva, pa tudi sicer z njimi tesno sodelujemo, saj so kombinatovi strokovnjaki mnogokrat na terenu in se lahko kar tu, doma, pogovorimo o stvareh, ki zanimajo tako nas, kot nje.

Gospodinja na Ziljarjevem posestvu v Ponikvi: »Ce vam povem, da se pred štirinajstimi dnevi nisimo vedeli, ali nam bodo zemljo vzeli ali ne — namenjena je bila za arondacijo — potem boste razumeli, zakaj trdim, da je največja pomanjkljivost našega kmetijstva, nesigurnost. Mislim, da bi agrokombinat moral reči odločno besedo, tako da bo kmet vedel, s čim lahko računa ne samo v prihodnjem letu, temveč za daljše obdobje. Potem — treba je imeti delovno silo in primeren kapital.

Z zadruzo oziroma s kombinatom sodelujem oves čas. Cesa vsega se že nisimo lotili! Ko je bila akcija za maline, smo posadili maline, potem smo začeli rediti piščance, ukvarjali smo se s svinjerejo, toda tako kot je akcija prišla, je tudi minila. Zdj nam nekoliko previdnejši. Na primer: lani nam je združga ponujala sodelovanje za gojenje rdeče pese. Dali bi nam bili 34 dinarjev za kilogram. Nismo sprejeli. Potem pa smo jo lahko prodali po 100 dinarjev.

Pri Mastenu v Hottunjah: »Seveda sodelujemo z zdruzo, zlasti kar zadeva živinorejo. Trenutno imamo menda 21 glav goveje živine — veste, za to v glavnem skrbijo moški! Največ težav nam povzročajo stari hlevi, saj imamo živino v dveh. Zato smo se odločili, da bomo postavili novega. Pri kombinatu nam že delajo načrte. Hlev bo moderen, z napajalniki, tako da bo v njem prostora za trideset glav goveje živine. Živinoreji smo prilagodili vse naše gospodarjenje. Opustili smo hmelj, uvedli nov način sušenja na sušilih, odločili pa smo se za simentalško pasmo, ki prej doraste.

Kombinatovi strokovnjaki se večkrat oglašijo pri nas, na Ponikvi imajo v teh dneh celo predavanja. Toda kolikor so predavanja potrebna, toliko je neprimerno čas, saj so ponavadi v poznih popoldanskih urah, ko je pri živini največ dela.

Jože Mastnak, Lokarje: »Z agrokombinatom smo v pogodbenih odnosih glede živinoreje. V glavnem smo zadovoljni, toda moti nas, ker v pogodbi niso cene zagaranirane. Ce bi bilo tako vsaj za boljše kvalitete mesa, ce bi bila cena rentabilna, ce bi kmet vedel zanjo takoj, ko začneja sodelovati, potem bi se pogumneje loteval tako živinoreje kot sodelovanja s kombinatom. Nesigurnost je naša največja težava. Se pred kratkim na primer nisimo vedeli, ce nam ne bodo zemlje morda arondirali. Tako specializirano živinorejo šele začnemo. Zdj redimo na desetih hektarih obdelovalne zemlje 18 glav goveje živine.

Ceprav se kmetijstvo v zadnjem času obeta boljše perspektiva, pa je privatni sektor še vedno v dokaj neenakopravnem položaju. Pogledajte, kako je z nakupom traktorja! Ker mora kmetovalec plačati prometni davek, ga traktor praktično stane okrog 500 tisoč dinarjev več kot zadrujo. Je že res, da tudi kombinat nudi svoje strojne usluge. Toda saj ne morejo biti hkrati na sto krajih, ko pa je z kmetovanjem že tako, da dela ni mogoče odložiti za teden dni. Mislim, da bi skupnost lahko kmetu pomagala tudi s krediti pri nakupu mehanizacije, osvoboditi pa bi morali en tip traktorja, da bi kmetje potem lahko dokupovali priključke in se potem dopolnjevali.

Lojze Senica, Ponkvič: »V glavnem se ukvarjam z živinorejo, sadjarstvom in hmeljem. V četrsti kooperaciji sem s kombinatom samo s hmeljem, ki ga pridam od 2000 do 2200 kilogramov na hektar. Sicer pa največ skrbi posvečam živinoreji — govedoreji in priraji plemenskih svinj. Govedi imamo trenutno 17 glav. Pri kombinatu imamo zagotovljen odkup, toda ne cene, pa upogavljamo, da so odkupne cene ostale enake, kljub temu, da so se zvišali stroški (cena umetnim gnojilom in podobno), pa tudi prodajna cena. Prav gotovo bi se pitanja pogumneje lotili, ce bi bili sigurnejši v ceno.

Ce ne bi bilo strokovne pomoči agrokombinata, bi se počutili osamljene; tudi njihova pomoč pri nakupu umetnih gnojil je na mestu. Za razliko od prejšnjih pet tisoč kilogramov, sem jih lani na primer kupil 10 tisoč kilogramov umetnih gnojil. To se prav gotovo mora kje poznati.

Je že res, da se privatnemu sektorju obetajo boljše časi, toda kmet se mora tudi sam potruditi in premisliti, v kaj je najboljše vložiti moč in sredstva.

VSE O KASKO ZAVAROVANJU

Z obveznim zavarovanjem avtoodgovornosti, ki velja za vsa motorna vozila, registrirana za cestni promet, so kriti utemeljeni zahtevki oškodovancev za povzročeno škodo z motornimi vozilom. Oškodovanec je oseba, ki je škodo utrpela. Npr.: voznik vozila A ni prilagodil vožnje stanju ceste in trčil v predpovedno vozilo B. Pri tem je nastala poškodba vozila A in B. Poškodovani so tudi potniki v vozilu B. Lastnik vozila B ima pravico zahtevati povračilo škode za havarirano vozilo od voznika A, po čigar krivdi je škoda nastala ali pa direktno od zavarovalnice, pri kateri je vozilo A zavarovano. Enako pravico imajo vsi sopotniki vozila B.

Škoda na vozilu A pa je krita z zavarovanjem le pod pogojem, da ima lastnik KASKO zavarovanje. Kasko zavarovanje krije škodo na vozilu, ki nastanejo zaradi nenadnega dogodka (trčenje, prevrnitev, iztirjenje, strmoglavljenje), kakor tudi tatvino vozila ali pritrjenih, oziroma v njem zaklenjenih delov vozila; zaradi požara, poplave, toče, viharja itd.

Ali je res kasko zavarovanje s 1. 1. 1967 ukinjeno in zakaj je do tega prišlo?

Res je. Ta zavarovalna panoga je zelo deficitarna in je znašala negativna razlika lani septembra v jugoslovanskem merilu 4 milijarde S-din. Ta znesek pa se dnevno povečuje za nadaljnjih 30 milijonov S-din. Jugoslovanski zavarovalni skupnosti v Beogradu je Zvezni izvršni svet odklonil predlagane spremembe v pogojih zavarovanja in cen, zaradi česar je bila prisiljena tovrstno zavarovanje ukiniti s 1. 1. 1967. Istočasno je dala možnost zavarovalnicam, da uvedejo lastno zavarovanje s tem, da pokrijejo eventualni primanjkljaj same. Slovenske zavarovalnice so se odločile za enotne pogoje in enotne cene.

Ali so ostali zavarovalnici, ki so vplačali do 31. 12. 1966 zavarovalne premije za eno leto vnaprej, brez zavarovalnega kritja?

Vsi zavarovalnici imajo polno zavarovalno zaščito po pogojih, po katerih je zavarovanje sklenjeno do dneva, do katerega je v letu 1967 plačana premija. Tem zavarovancem tudi ne bo potrebno doplačati razlike povišane premije.

Kako je z zavarovanjem, če lastnik vozila do 31. 12. 1966 zapadle premije ni poravnal?

Ce je premija zapadla za plačilo še v letu 1966, zavarovanec pa iz kakršnihkoli razlogov premije ni poravnal do 31. 12. 1966 ima možnost plačila v letu 1967 po dosedanjih pogojih. V kolikor pa je od zavarovalnega zastopnika ali direktno od zavarovalnice prejel opomin za plačilo premije, pa zneska ni poravnal v 30 dneh od dneva prejema opomina, je tako zavarovanje 30-ti dan prenehalo veljati in ga bo možno obnoviti le pod novimi pogoji.

Katera zavarovanja ste že odpovedali?

Odpovedali smo zavarovanja, ki zapadejo v plačilo prve štiri mesece tega leta. Istočasno z odpovedjo prilagamo zavarovancem tudi »izjavo«, na podlagi katere lahko zavarovanje ob izteku podaljšajo pod novimi pogoji.

Kako je z zavarovanji vozil, katera so kupljena s kreditom?

Ce je posojilodajalec stavil pogoj, da se vozilo mora zavarovati, potem bodo taka vozila morala biti zavarovana. Ce pa bo posojilodajalec od tega odstopil, bo zavarovanje seveda prostovoljno. Ce vinkulirano zavarovanje v letu 1967 ne bo urejeno po novih pogojih, bo mo o tem primorani obvestiti pristojnega posojilodajalca.

Obstoja kakršnakoli možnost zavarovanja vozila proti kasko škodam v času, ko še ni v veljavi novih pogojev in cen.

Obstoja »časno« pogojno zavarovalno kritje. Do sprejetja novih pogojev bo zavarovalnica počakala z izplačilom odškodnine pogojnim zavarovancem. Ce pa predlog, ki čaka le še potrditve Izvršnega sveta SRS ne bo sprejet, bo pogojno zavarovanje motornega vozila prenehalo brez vseh obveznosti zavarovalnice in zavarovancev.

PRIHODNJIČ: KOLIKO BO PLACAL LASTNIK VOZILA ZA KASKO ZAVAROVANJE?

Trije problemi-več vprašanj

TV od 22. I.
do 28. I.

Za uvod in boljše razumevanje: na te probleme so opozorili na letni konferenci ZPD France Prešeren v Celju; opozorili in osvetlili. Morda po svoje, morda celo enostransko, kot so enega izmed njih ocenili na seji predsedstva občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Celju; toda navzlic vsemu, misli so bile izrečene in zaradi javne razprave in javnosti dela sploh je prav, da jih posreduje. In komentar? Ta je že v besedah!

PRVI KOMENTAR: pihalni orkester ZPD France Prešeren je ostal brez svojega umetniškega vodje, brez Rudolfa Stariča, ki je eno leto verjel in upal, da bo dobil tisto, kar so mu obljubili — stanovanje namreč. Zato se je poslovil od mesta ob Savinji, kajti v obljubah ni mogel stanovati. Orkester se sicer ne bo razšel, kajti njegovi člani so obljubili, da bodo vadili pod vodstvom prejšnjega amaterskega dirigenta. Toda, v tem ni rešitev Godba na pihala ZPD France Prešeren ni le zadeva društva, to je naša celjska godba in zasluži zaradi tega večjo podporo in večje razumevanje. Toda, ne v besedah, marveč dejanjih! To je godba, ki jo znamo vsak čas poklicati; spremlja nas v veselih, ma-

nifestativnih in žalostnih dogodkih. To smo vedeli že prej, zavredli pa se šele sedaj, ko je problem dosegel svoj višek in ko se je postavilo vprašanje — naprej ali nazaj, pri čemer beseda nazaj pomeni nekaj več kot samo to. Pobuda, ki so jo dali na seji predsedstva občinskega sveta ZKPO, ki bi za to godbo uveljavil širši način financiranja, je umestna in kaže, da bi problem lahko rešili. Toda, zakaj šele sedaj, ko je zadeva postala boleča, zakaj že ne prej? Se mar že spet učimo?

DRUGI KOMENTAR: finančna sredstva, ki jih prosvetna društva dobivajo za svojo dejavnost, so več kot skromna. Da bi v ce-

loti dobili več kot lani, ni upati. Zato je rešitev v notranji prerazdelitvi tistega, kar imajo. Nekaj bi se dalo prihraniti na račun zmanjšanja profesionalnih kadrov pri občinski zvezi, nekaj pa tudi z drugačnim načinom dela strokovnih komisij, prav tako pri zvezi. In nadalje je predlog, da bi z razpoložljivimi sredstvi, ki jih dobiva zveza, najprej zagotovili kritje stroškov za vzdrževanje domov, objektov in podobno in šele ostane delili, vsekakor pa na osnovi družbene pomembnosti in kvalitete dela.

TRETI KOMENTAR: Celje je postalo festivalsko mesto mladinskega petja. Pričakovati bi bilo, da bi takšna prireditev spodbujala k rasti in nastanku novih mladinskih zborov. To je poleg ostalega tudi eden izmed namenov celjskega festivala. Toda kaj se dogaja prav v našem mestu? Namesto da bi jih imeli iz leta v leto več, jih imamo manj. Z delom so prekinili celo takšni zbori (menda eden ali dva), ki so jih vodili pobudniki mladinskega pevskega festivala. Mar torej ni škoda tistih milijonov, ki gredo za nekajdnevno prireditev? Ne gre pri tem za to, da bi morali na festivalu nastopati in zmagovati prav celjski zbori. Ne, toda zaradi festivala bi morali ugotavljati nastanek novih! Teh pa ni! Ali smo res bogati, da lahko samo vabimo, sami pa na lastnem področju premalo napravimo? Kako naj spravimo vse to v sklad in razmerje, ki bo zadovoljevalo? In še to, za festival gre toliko srdstev, kolikor znaša celotni proračun neke manjše celjske šole!

IN SE POST SCRIPTUM: na letni konferenci so razpravljali še o drugih problemih, nalogah in težavah. To je bil enoletni delovni obračun članov ZTP France Prešeren; proslavo dvajsetletnice društvenega obstoja pa bodo počastili aprila. Takrat lahko pričakujemo pravečo revijo njihove dejavnosti. Naša želja — da bi uspela kar najboljš!

mb

NEDELJA, 22. I.

8.45 Poročila (Ljubljana); 8.50 Serijski film za mladino — ponovitev (Ljubljana); 9.40 Kmetijska oddaja (Beograd); 10.25 Smučarska tekmovanja v slalomu za moške — prenos iz Kitzbühla (Evrovizija); 11.45 Medvedja lovimo — ponovitev (Ljubljana); 12.30 Champion — serijski film (Ljubljana); 12.55 Smučarska tekmovanja v slalomu za moške — prenos iz Kitzbühla (Evrovizija); ... Ponavljamo za vas (Ljubljana); ... Pokaži kaj znaš (Ljubljana); 17.40 Serijski film (Ljubljana); 18.30 Nastopajo folklorni ansambli Hrvaške (Zagreb); 19.00 Ime in priimek — mladinska igra (Beograd); 19.40 Pred EP v umetnem drsanju — reportaža (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 Cik-cak (Ljubljana); 20.50 TV magazin — zabavno glasbena oddaja (Zagreb); 21.50 Smučarska tekmovanja na Pohorju — reportaža (Ljubljana); 22.10 Zadnja poročila (Ljubljana).

PONEDELJEK, 23. I.

16.20 Smučarska tekmovanja na Pohorju (Ljubljana); 17.20 Poročila (Zagreb); 17.25 Mali svet za otroke (Zagreb); 17.40 Risanke (Skopje); 17.55 TV obzornik (Ljubljana); 18.20 O našem govorjenju (Ljubljana); 18.45 O uporabnosti medu — kuharski nasveti (Ljubljana); 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd); 19.50 Kajetan Kovič — srečanje s pesnikom (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 TV drama (Beograd); 21.30 Biseri glasbene literature (Skopje); 21.45 Ustvarjalec in njegovo delo (Sarajevo); 22.00 TV dnevnik — zadnja izdaja (Beograd).

TOREK, 24. I.

18.00 Poročila (Ljubljana); 18.05 Asuan in Dolina kraljev — kulturna reportaža (Ljubljana); 18.50 Rezerviran čas (Ljubljana); 19.40 TV obzornik (Ljubljana); 20.00 Celovečerni film (Ljubljana); 21.30 Kulturna tribuna (Ljubljana); 22.10 Zadnja poročila (Ljubljana).

SREDA, 25. I.

11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd); 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev (Beograd); 16.55 Poročila (Ljubljana); 17.00 Poljudno znanstveni film (Ljubljana); 17.55 TV obzornik (Ljubljana); 18.15 Tisočkrat zakaj — oddaja za otroke (Beograd); 19.00 Reportaža (Beograd); 19.30 Mosaik kratkega filma (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Cik-cak (Ljubljana); 20.35 »Kje je meja« — TV drama ob 100 letnici slov. dramskega društva (Ljubljana); 21.10 Rezerviran čas (Ljubljana); 22.00 Poročila (Ljubljana).

ČETRTAK, 26. I.

11.00 Angleščina (Beograd); 11.30 Glasbeni pouk (Beograd); 16.10 Angleščina — ponovitev (Beograd); 16.40 Glasbeni pouk — ponovitev (Beograd); 17.05 Poročila (Ljubljana); 17.10 Tik-tak: Mala carovnica (Ljubljana); 17.25 Slike sveta za otroke (Beograd); 17.55 TV obzornik (Ljubljana); 18.15 Reportaža (Sarajevo); 18.35 Glasbena oddaja (Sarajevo); 19.00 Človek, znanost in proizvodnja (Ljubljana); 19.30 Glasbena medija (Ljubljana); 19.40 Cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Aktualni pogovori (Beograd); 21.10 TV opera (Skopje); 22.10 TV dnevnik — druga izdaja (Beograd).

PETEK, 27. I.

11.00 Osnove splošne izobrazbe in ob 16.00 ponovitev (Beograd); 17.05 Poročila (Skopje); 17.10 Odaja za otroke (Skopje); 17.55 TV obzornik (Ljubljana); 18.15 Tiskovna konferenca (Ljubljana); 18.45 V. Hugo »Nesrečnik« — I. del (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Cik-cak (Ljubljana); 20.35 Celovečerni film (Ljubljana); 22.00 Zadnja poročila (Ljubljana).

SOBOTA, 28. I.

11.15 Poročila (Ljubljana); 17.20 Nočni obisk — lutke o Drejaku in marsovčkih (Ljubljana); 17.40 Kje je, kaj je? (Beograd); 17.55 TV obzornik (Ljubljana); 18.15 Vasko soboto (Ljubljana); 18.30 Glasbeni magazin (Ljubljana); 19.15 Popularna balnetna oddaja (Ljubljana); 19.40 Cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 »Ljubite se, ljudje!« — humoreska Vase Popovića (Beograd); 21.30 Festival SAN REMO 67 (Evrovizija); 22.00 Serijski film (Ljubljana); 22.50 Scaramouce — I. del zabavno glasbene oddaje.

RADIO - CELJE

Nedelja, 22. januarja: 11.00 — napoved časa in programa, 11.05 — pogovor s poslušalci, 11.20 — obvestila, 11.30 — za nedeljski razvedrilo, 11.45 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.45 — literaturna oddaja.

V dneh od ponedeljka, 23. do vključno sobote, 28. januarja se bodo oddaje začele ob 16.00 z novim posnetkom Jugotonove plošče ter čestitkami. Vsem, ko bo celjska kronika ob 17., bodo obvestila ob 17.15. Razen tega bodo še naslednje oddaje:

ponedeljek, 23. januarja: 17.25 — športni pregled, 17.40 — G. Verdi v besedi in glasbi;

torok, 24. januarja: 17.25 — mladinska oddaja, 17.40 — Iglasba z izposojenih plošč;

sreda, 25. januarja: 17.25 — iz dela celjske občinske skupščine, 17.35 — glasbena medija, 17.45 — iz delovnih kolektivov;

četrtak, 26. januarja: 17.25 — radijski feljton, 17.40 — v plesnem ritmu;

petek, 27. januarja: 17.25 — turistična oddaja, 17.40 — za vsakogar nekaj;

sobota, 28. januarja: 17.25 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, drugi del, 17.40 — za prijeten konec tedna.

Vse oddaje ob delavnih trajajo do 18.00. Poslušate jih lahko na srednjem valu 202 metra ter na UKV frekvenca 97 MHz.

Nova knjiga o Pohorju

POSVEČENA MEDNARODNEMU TURISTIČNEMU LETU

V ciklusu edicij »PO JUGOSLAVIJI« bo turistično društvo v Ljubljani na Pohorju v kratkem izdalo publikacijo »TURIZEM NA POHORJU«. Delo bo vsebinsko bogato, saj sodelujejo s prispevki znani turistični in kulturni delavci Slovenije.

Z vidika slovenskega in jugoslovanskega turizma bo prikazal Pohorje predsednik turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan. Ing. Marijan Škerbine piše o turistično-urbanističnih zasnovah na Pohorju, M. Šoštarčič govori o kulturnozgodovinskih spomenikih in naravnih lepotah Pohorja, dr. Sergej Vrišer pa o pomenu teh spomenkov v službi turizma. Razne prispevke so obljubili tudi znani turistični delavci iz Maribora: ing. Josip Teržan, ing. Friderik Dežen, profesor Sumljak, Marjan Kozuh, Franci Čop, Herman Weiss, Otmar Ocvirk, Milan Zevart, Franjo Novak itd.

V publikaciji bodo objavljeni tudi prispevki občinskih skupščin, ki gravitirajo na Pohorje. Delo bo bogato ilustrirano, priložene bodo tudi karte turističnih objektov in cestnega omrežja ter objektov pod spomeniškim varstvom. Tudi to zajetno delo, bo posvečeno mednarodnemu turističnemu letu. Posebnost tega dela bo tudi v tem, ker bo Pohorje obdelano in prikazano kot nerazdeljiva turistična celota.

fn

La Malqueride v SLG Celje

Po 12 letih se Dino Radojević vrača v Slovenijo, v Celje. Pred svojim dokončnim odhodom v Zagreb nam je na celjski oder postavil svojega nepozabnega »Hamleta«. Kljub zaposlenosti v Zagrebškem dramskem gledališču in na zagrebški Akademiji za igralsko umetnost, kjer je nastavljen kot docent za dramsko igro, se je našemu vabilu rad odzval. Nedvomno je k tej odločitvi nema-

lo pripomogel tudi repertoarni izbor. Benaventejeva La Malqueride je vsekakor delo, ki ga je brez premisleka in z veseljem vzel v študij.

Gotovo. Tudi to je veliko pripomoglo. Menim, da moramo tudi sicer imeti več dejanskega stika med seboj. Kultura ne sme in ne more živeti sama zase, niti v Celju niti v Zagrebu, nenehno se mora med sabo oplajati. Zaprti sama vase je obsojena na životarjenje in umiranje. Razumljivo me na Celje vežejo še prijatelji, ki so ostali tukaj še iz časov, ko sem delal v celjskem gledališču.

To jemljemo za jamstvo, da boš še prihajal v Celje?

Vsekakor. Lahko že prihodno sezono. O svojem režijskem konceptu pa rajši ne bi govoril. Moj režijski koncept je moja uprizoritev. Benaventeja sem razložil z uprizoritvijo.

Režiser Dino Radojević se je v Zagrebu uveljavil z Millerjevimi »Salemskimi čarovnicami«, Williamsovo »Mačko na vroči pločevinasti strehi«, Sartrovimi »Zaprti v Alzoni«, Sofoklovim »Kraljem Oidipom« in še drugimi deli.

Premiera »Malqueride« (po slovensko Grešno ljubljana) bo v petek, 20. januarja. Jacinto Benavente je Nobelov nagradenec, med njegovimi najboljšimi deli omenjajo tudi to dramo.

Zgodba pripoveduje o Raimundi, ki se je knalu po smrti svojega moža vnovič poročila s simpatičnim Estebanom, za katerega je upala, da je dober gospodar in drugi oče njeni hčerki Acacii. Prvo se je uresničilo, drugo pa je šlo po zlu zaradi grešnega nagajanja, ki sta ga z leti čedalje bolj kazala drug drugemu. Esteban in Acacia. Strasti, ki obvladujeta značaje v tej drami, usodno in neizbežno vodijo v končno katastrofo.

Prevod iz španščine je oskrbel prof. Mirko Vovod, lektor je bila Majda Križajeva, scena je delo zagrebškega scenografa Miše Račića, kostume pa je zasnovala Alenka Bartlova.

ž

Štipendije - velika priložnost

Državni sekretariat za narodno obrambo bo v letošnjem letu dodelil štipendije vsem dijakom gimnazije, učiteljskih, tehniških šol (strojne, elektro, kemijske, tehnološke, geološke, gradbene, prometne in geodetske smeri). Štipeidije lahko dobijo kot doslej, vsi dijaki, ki bi se po zaključku teh šol odločili za katero izmed šestih vojnih akademij: akademijo suhozemne vojske, akademijo protizračne obrambe, vojno pomorsko, vojno tehniško, avionsko tehnično in mornariško tehniško akademijo, kjer šolajo kadre za častniški čin — poklic. Prednost teh štipeidij je v tem, da lahko tudi učenci osmega razreda osemletk postanejo štipeidisti in jim štipeidija, ki jo dobijo na natečaju, pripada od pričetka šolanja na šolah druge stopnje.

Štipeidije so ugodne in znašajo: za 1. razred 16.000, 2. razred 17.500, 3., 4. in 5. razred pa 20.000 S-din mesečno. Pred začetkom šolskega leta prejmejo učenci tehniških šol po 20.000, vsi ostali pa po 15.000 S-din za nakup šolskih potrebščin.

Iz natečaja je razvidno, v katerih šolah je šolanje brezplačno — na stroške budžeta državnega sekretariata za narodno obrambo in do kdaj je treba vložiti prošnjo. Učence bodo sprejemali v 14 različnih podoficirskih šolah. Tako imajo starši priložnost, da šolajo svoje otroke in postanejo ti strokovnjaki, inženirji, zdravniki itd. Po končanem šolanju lahko tudi hitro napredujejo; vsakdo bo imel zagotovljeno službo, medtem ko se šolanje šteje v redni rok; razen tega se po končani akademiji računa beneficiran delovni staž — 15 za 12 mesecev, diplomanti pa dobijo tudi ček za nabavo potrebne uniforme.

S. P.

Steklarna »Boris Kidrič« izpolnjuje načrte

Kristal za Kanado

Steklarna »Boris Kidrič« v Rogaški Slatini se namerava tudi v prihodnje usmerjati v proizvodnjo kvalitetnega svinčevega kristala.

Direktor steklarne Voja Zinovski je povedal, da je po trenutnih izračunih steklarna izpolnila lanski proizvodni program. Realizacija je v celoti za 20,5 odstotkov večja kot v letu 1965, pri tem je obrat v Rogaški udeležen za 20 odstotki, obrat v Slovenski Bistrici pa s 24,5 odstotki; Bistrica je tako nekaj nad planom.

Uspehe beleži steklarna predvsem s spremenjenim asortimanom proizvodnje, saj so povečali proizvodnjo svinčevega kristala kar za 80 odstotkov, medtem ko zmanjšujejo proizvodnjo navadnega stekla. Izvoz svinčevega kristala je za 42 odstotkov večji, prodaja na domačem tržišču pa kar za 90 odstotkov. Tudi letos

nameravajo proizvodnjo usmeriti podobno in povečati proizvodnjo svinčevega kristala za sto odstotkov. December 1966 je bil prvi poskus takega povečanja in v primerjavi s proizvodnjo v decembru 1965 so dosegli za 96 odstotkov večjo proizvodnjo. December 1966 pomeni tako tudi rekordno proizvodnjo vseh časov v steklarni.

Za takšne uspehe so spremenili tudi nekoliko organizacijo dela in premestili najbolj uspešne brusilce navadnega stekla v brusilnico svinčevega kristala. Da bodo mogli izpopolnjevati kader, so poleg lastne industrijske šole uvedli še oddelek brusilskih vajencev, ki bodo najprej brusili navadno steklo, kasneje pa bodo najbolj izkušeni prehajali v brusilnico svinčevega kristala.

Letošnji začetek izvoza kaže najboljše, ker imajo dosti naročil za Kanado in ZDA. Medtem ko so lani v

prvem trimesečju delali na zalogo, bo letos naša prva ladja ledolomilka odplula že v začetku februarja, kar bo omogočilo hitrejšo obračanje deviznega kapitala. Toda tudi lani je šlo vse po načrtu, saj je steklarna izpolnila obveznost do Jugobanke z 1.400.000 dolarji izvoza na konvertibilno področje.

H. S.

Rudnik rjavega premoga Laško razpisuje javno prodajo tovornega avtomobila TAM — prekucnik v voznem stanju, letnik 1960 in nosilnosti 3 tone.

Javna prodaja bo 26. 1. 1967 s pričetkom ob 9. uri v prostorih rudniške garaže.

Podrobnejše informacije se dobe vsak dan do 14. ure v upravi rudnika.

ELITNI SMUK

Kot smo že poročali bo v teh dveh dneh (petek 20. in sobota 21. tm.) na smučiščih pri Celjski koči 8. republiško smučarsko prvenstvo gospodarjev, lesnih industrijcev in lovcev.

Po prijavih sodeč bo to najkvalitetnejše tovrstno tekmovanje do sledj, saj bo nastopilo preko 150 tekmovalcev, med njimi tudi nekateri bivši in sedanji državni reprezentanti. Pomerili se bodo v tekih in veleslalomu v moški in v ženski konkurenci. Zanimivo je, da bodo tekmovalci razdeljeni po starostnih razredih: splošni razred do 35 let, prvi starostni razred od 35 — 50 let in drugi starostni razred od 50 let starosti dalje. Prvoplasirani ekipi obeh disciplin ter zmagovalna ekipa v kombinaciji prejmejo pokale. Priveditelj bo s praznanji nagradil tudi posameznike po starostnih razredih.

In še spored tekmovanja: petek, 20. 1. ob 9. uri zbor tekmovalcev in slovesna otvoritev prvenstva pred domom na Celjski koči, ob 11. uri 5 km, ob 12. uri start članov v smučskem teku na 10 km; sobota 21. 1. ob 9. uri start članov v veleslalomu, ob 10. uri start članov v veleslalomu, ob 15. uri razglasitev rezultatov in podelitev nagrad v domu na Celjski koči.

SODOBNA GOSPODINJA KUPUJE PRI »MODI«

moda
Volna
VESNA
manufaktura
Soliarta
Torbica
baby
Drogerija
STARI TRG

Letošnje občinsko prvenstvo v smučanju so celjski smučarji izvedli preteklo nedeljo na Celjski koči s tekmo v veleslalomu. Kot je znano je prvokrat v članski konkurenci nastopil Marjan Rosina in s tremi sekundami prednosti osvojil prvo mesto pred veterani Petrom in Jankom Cetino, Kopitarjem, Catrom in ostalimi. Med mladinci je bil najuspešnejši Janko Nunčič pred Brilejem in Igorjem Nunčičem, med članicami je zmaga Arabeiterjeva, med mladinkami pa Keršmančeva.

Minulo nedeljo nova vlečnica še ni obratovala in zato je bilo takih prizorov hoje navkreber precej. Med tednom pa je vlečnica končno »stekla« in bo v teh dneh že obratovala. (foto J. Sever)

POSPEŠENA IZGRADNJA REKREACIJSKIH CENTROV

Pripravljeni za start

V Celju je te dni začel z delom zavod za izgradnjo rekreacijskih objektov, ki bo odslej vodil izgradnjo, programiranje in kasneje tudi usklajevanje kapacitet teh objektov za rekreacijo. Organiziranejši izgradnji rekreacijskih objektov je posvetil več pozornosti tudi osnutek družbenega plana razvoja celjske občine za obdobje do leta 1970, ki govori tudi o okvirnem programu, ki predvideva izgradnjo teh središč v nadaljnjih 30 letih. Sredstva, ki bodo za to potrebna, so seveda znatna in jih ne bo mogoče zagoto-

viti samo s skladom za pospeševanje turizma. Pomagati bodo morale tudi delovne organizacije.

Gre namreč za to, da smo končno le ugotovili, da tedenska in dnevna rekreacija odločilno vplivata na produktivnost dela, da pa smo ta pomembni činitelj v zadnjem obdobju — zlasti pa po zaostritvah, ki jih je prinesla gospodarska reforma — močno zapostavljali. Če pa so se posamezne delovne organizacije tudi potrudile, da bi svojim članom ponudile možnosti za zdravo dnevno in tedensko rekreacijo, so bile te sile, sredstva in potem tudi rezultati tako razdrobljeni, da so se razblinili vsi napori. Vsi dejavnosti za čim hitrejši razvoj rekreacijskih objektov bo odslej organizirano vodil zavod za izgradnjo rekreacijskih centrov. Nekaj delovnih organizacij je svoj pristop k zavodu potrdilo tudi že s primernim prispevkom, od drugih pa to še pričakujejo. Tako združevanje sredstev je tudi edini porok, da bo obsežen program, ki ga je pripravil zavod, potrdili pa občinski sindikalni svet in soustanovitelji, tudi realiziran.

O zanimivem programu izgradnje rekreacijskih centrov bomo poročali v naslednji številki našega lista.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V času od 1. 1. do 15. 1. je bilo v Celju rojenih 52 dečkov in 53 deklic ter 11 porok.

UMRLI SO:

Terezija Krajšek iz Slatine v Rož. dol., stara 85 let; Alojz Hribar iz Raven na Koroškem, star 32 let; Jožef Krajnc iz Rožnega vrha, star 86 let; Martin Lončarič iz Zagrada, star 85 let; Terezija Samec iz Bukovžlaka, stara 46 let; Neža Gorjup iz Zadobrave, stara 80 let; Jožef Videnski iz Celja, star 66 let; Jožefa Mirmik iz Vojnika, stara 78 let; Cvetko Krpan iz Celja, star 44 let; Avgust Pasero iz Trnovelj pri Celju, star 81 let; Jože Lončar, star 1 dan; Jožef Trobej iz Celja, star 68 let; Elizabeta Gerlanc iz Celja, stara 59 let; Josip Belak iz Celja, star 54 let; Leopoldina Lovrec iz Celja, stara 85 let; Ivan Amon iz Celja, star 61 let; Marija Musi iz Drešnje vasi, stara 70 let; Mojca Zelenjak iz Debra, stara 1 dan; Amalija Počivalšek iz Celja, stara 32 let; Ana Požlep iz Tevč, stara 56 let; Karl Ponderlak iz Zadrž, star 81 let; Marija Koštomaj iz Celja, stara 66 let; Marija Kaluža iz Kurenta, stara 74 let; Jernej Korošec iz Laž, star 82 let; Franc Zidanšek iz Celja, star 73 let.

OZTK NA DELU

Na eni izmed zadnjih sej je sekretariat občinske zveze za telesno kulturo sklenil, da bo od vseh društev in klubov zbral podatke o dohodkih in izdatkih v letu 1966 ter o delu, programu in problemih posameznih društev. Vsi ti podatki so potrebni za analizo stanja telesne kulture v občini. Na podlagi te analize bo OZTK s točnejšim in načrtnejšim programiranjem začela reševati problematiko razvoja telesne kulture v občini.

Na podlagi zbranih podatkov bodo pri OZTK tako že v februarju izdelali finančni plan in plan dejavnosti posameznih društev, kar bi bil prvi korak pri izpolnjevanju srednjeročnega načrta razvoja telesne kulture v celjski občini.

Tri občinska prvenstva

Pred dnevi je bilo končano dvoje občinskih prvenstev. Košarkarji so se pomerili najprej v dveh skupinah, kjer je bil vrstni red naslednji: skupina A — 1. Zalec, 2. gimnazija, 3. RK Celje, 4. Store, 5. ESS — skupina B: 1. KK Celje, 2. Old boys, 3. TSS, 4. SCBK, 5. Ped. gimnazija. V finalu so bili doseženi naslednji rezultati: Old boys : gimnazija 37:36, Celje : gimnazija 46:31 in Celje : Old boys 48:40.

Končni vrstni red je sledeč: 1. KK Celje, 2. Old boys, 3. gimnazija, 4. TSS, 5. RK Celje, 6. SCBK, 7. Store, 8. Ped. gimnazija, 9. ESS. Občinski prvak KK Celje bo odigral še tekmo z gostujočo ekipo Zaleca za prvaka tekmovanja, ekipi TSS in gimnazije pa bosta odigrali tekmo za naslov srednješolskega prvaka.

V nedeljo je bilo tudi občinsko prvenstvo v odbojki za mladince.

Rezultati predtekmovanja: I. skupina — gimnazija : TSS 2:0, gimnazija : administrativna šola 2:0, TSS : administrativna šola 2:0; II. skupina: ped. gimnazija : ESS 2:0, Finale: Ped. gimnazija : gimnazija 2:1, za 3. mesto ESS : TSS 2:0. Vrstni red: 1. Ped. gimnazija, 2. gimnazija, 3. ESS, 4. TSS, 5. administrativna šola. Preseneča uspeh pedagoške gimnazije, ki je letos prvokrat osvojila naslov občinskega prvaka.

ŽRTVE PROMETA

AVTOMOBIL ZADEL PESCA

FRANC JERAJ je šel peš po cesti II. reda Gornja grad—Radmirje v Radmirju. Za njim je iz smeri Gornja grad pripeljal z osebnim avtomobilom FRANC KITAK s hitrostjo približno 30 km na uro. Ko se je približeval pescu, ga je opozoril z zvočnim signalom. Ko pa je bil skoraj pri njem je ta stopil dva koraka v levo in se obrnil nazaj. V istem trenutku ga je voznik avtomobila zadel s prednjim delom vozila. Pesca je vrglo na pokrov avtomobila, tako, da ga je vozilo tiskalo še 2 metra naprej do kupa gramoza, noge pa je dobil pod sprednji del avtomobila. Zlomil si je nogo.

AVTOMOBIL PRED VLAK

Voznik poltovornega avtomobila SLAVKO VRECKO je peljal iz Smarja proti Rogoški Slatini. Ko je privozil do cestnega prehoda železniške proge v Mali Pristavi je opazil, da pred prehodom utripa rdeča luč. Zaustavil je vozilo in pogledal na levo in desno, vendar vlaka ni nikjer opazil. Zato je z avtomobilom zapeljal čez železniško progo. V tem je iz Smarja pripeljal motorni vlak s strojevodjem AVGUSTOM STANICEM. Vlak je z odbijačem zadel v zadnji lev del avtomobila in ga zbil tako, da se je obrnil na streho, nato pa se ponovno postavil na kolesa. Telesnih poškodb na srečo ni bilo, materialno škoda na avtomobilu pa so ocenili na 7.000 N-din.

TRČILA OSEBNI AVTOMOBIL IN TOVORNJAK

Proti Smarju se je peljal z osebnim avtomobilom nemške registracije MIHAEL CEPIN, ko mu je v naselju Imeno pripeljal nasproti s tovornim avtomobilom IVAN RUSL. Ta je vozil po levi strani ceste, kjer je bilo splazeno. Pri trčenju je bila laže poškodovana potnica v osebnem avtomobilu JOZICA GREGL. Na vozilih je škoda za 8.600 S-din.

SPOLZKA CESTA

Iz Šempetra je proti Šeščam vozil z dostavnim avtomobilom ROBERT SREDENŠEK in opazil, da mu nasproti vozi s tovornim avtomobilom IVAN DIVJAK. Voznik dostavnega avtomobila je pričel zavirati, vendar zaradi spolzke ceste in neprimerne hitrosti vozila ni mogel zaustaviti in se zaletel v stojči tovorni avtomobil. Škode je za 6.000 N-din.

AVTOBUS JE ZANESLO V LEVO

Voznik osebnega avtomobila ANTON ZORMAN se je peljal iz Gornjega grada proti Crnicu. V Novo Štifo je pripeljal iz nasprotne smeri z avtobusom IVAN BASLE. Ko sta se vozila na ovinku približala, je BASL pričel zavirati. Zaradi spolzke in zasnežene ceste je avtobus zaneslo v levo, da je zadel v osebni avtomobil in ga potisnil nekaj metrov nazaj. Pri tem sta voznik in sopotnik v osebni avtomobilu FRANC PRELOG dobila poškodbe na glavi. Škode je za 2.000 N-din.

VESTI Z DRŠALIŠČA

PRVA ZMAGA

Ceprav so nekateri hokejisti domačega društva nastopili že konec decembra proti reprezentanci jugoslovanskih izseljencev v Kanadi, lahko nedeljsko tekmo proti mlademu moštvu ljubljanske Olimpije štejejo pravo pravo za prvi nastop celjskega hokejskega moštva po treh letih. V srečanju z mlado ekipo ljubljanske Olimpije ki je v letošnji sezoni zabeležila že trinajst nastopov, so zmagali Celjani 2:1 (1:1, 0:0, 1:0). Gola za domače sta dosegla Cvetko in Cretinik.

DVA DRŽAVNA PRVAKA V CELJU

V četrtek, 9. februarja bosta na celjskem dršališču nastopili v prijateljskem srečanju

ekipi, ki veliko pomenita v hokejskem sportu. Gre za nastop dveh državnih prvakov — Jesenic in Brna (Češkoslovaška). Glede na to, da imata obe moštvi tudi po največ državnih reprezentantov, bo to že skoraj meddržavna tekma v malem. Kot gostje iz Češke, tako bodo tudi Jeseničani tokrat prvi igrali na novem dršališču v Celju. Da ne boste prišli neprepozno, si vstopnice za tekmo zagotovite v predprodaji pri blagajni na dršališču.

IN OSTALE VESTI ...

Kot vse kaže bo konec meseca na dršališču še ena zanimiva tekma v hokeju na ledu. To

bo srečanje mladinskih reprezentanc Slovenije in Koroške. Brzkone bomo videli kar dve tekmi teh ekip.

Dršalne šole so v polnem teku. Največ zanimanja je za tečaj začetnikov.

Po novem urniku je rekreacijsko drsanje za starejše vsak ponedeljek, sredo in petek od 19. do 21. ure.

V soboto, 4. februarja bodo tudi mladi dršalci počastili pusta. HDK Celje bo za ciebanje in pionirje ter seveda mladince pripravil pravi karneval. Najboljše maske bodo tudi nagradili.

ZDRAVILIŠČA V NAJTEŽJEM LETU PRAZNE KAPACITETE

Podobno kot ostala slovenska zdravilišča preživlja tudi zdravilišče v Rogoški Slatini najtežjo zimo po vojni. S takšnimi obeti so začeli tudi novo leto, saj računajo s težavami, kakršnih ni bilo v vsem obdobju po osvoboditvi.

Da bo res tako, da torej niso pretirani pesimisti, dokazujejo tudi številke. Trenutno je v rogaškem zdravilišču 36 gostov ali slaba desina lanskega obiska. Prizadevanja, da bi podaljšali sezono, torej niso uspela, Rogoška Slatina bo, kot kaže, tudi vnaprej odvisna le od glavne sezone. In vendar je kapaciteta zdravilišča v zimskih mesecih 340 ležišč, poleti pa okrog 700!

Ceprav ima zdravilišče 150 ležišč rezerviranih za potrebe poboljšane zdraviljenja, jim to ne pomaga kaj dosti. Socialnih zavarovancev je na zdravljenju zdaj 29, trije so samoplačniki — ki bi od njih naj zdravilišča v bodoče živela — trije invalidi in en sam gost iz Avstrije. Zanimivo je, da je največ socialnih zavarovancev z ljubljanskega področja, medtem ko jih je s celjskega presenetljivo malo.

Da bi se nekoliko pretolkli čez zimo, se je delovni kolektiv odločil, da bodo v teh mesecih delali samo tri ure, pa zato deset ur na dan v glavni sezoni. Trideset ljudi so za-

poslili tudi z delom, ki ga opravljajo za tovarno nogavice na Polzeli, vse sile pa bodo usmerili v propagando zdraviliškega turizma, za katerega so sklenili tudi že dve pogodbi z inozemskimi, avstrijskimi naročniki.

Ker kljub predvidenemu povprečju števila inozemskih nočitev v Rogoški Slatini ne pričakujejo, da bi imeli v glavni sezoni izkoriščene vse kapacitete, so se tudi že dogovarjali s posameznimi delovnimi organizacijami, da bi del njihovih zmogljivosti rezervirali za letovanja in redne letne dopuste članov teh kolektivov. Toda, vse brez posebnega uspeha. To je tembolj presenetljivo zato, ker nekatere teh organizacij vlagajo veliko sredstev v gradnjo in vzdrževanje lastnih počitniških domov, zdravilišče pa za prihodnje leto ni zvišalo svojih cen.

Kolektiv še vedno bremenijo visoke anuitete — okrog 100 milijonov starih dinarjev — za velike investicije v prejšnjih letih. Zdaj dograjujejo tudi novo pivnico, ki bi jo mo-

rali dokončati do 1. aprila. Vendar pravijo, da se je prav gotovo ne bi lotili, če bi bili na začetku vedeli, kako klavarna perspektiva se obeta zdraviliščem. Sicer pa, počakajmo, bomo videli kaj prinese glavna sezona!

USTANOVILI NAJ BI SKLAD

Številni problemi, o katerih so govorili na nedavni konferenci občinskega sveta zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Laškem, so tako pomembni, da bi kazalo z njimi seznaniti tudi ustrezen občinski organ. Tako v laški občini kljub jasnim določilom zakona o knjižnicah še do danes nimajo matične knjižnice, ostale knjižnice pa so v slabih materialnih razmerah.

Ugotovitve s konference kažejo, da so bila manjša društva bolj aktivna kot tista v nekaterih občinskih središčih, kjer so Svobode. Veliko prizadevnosti so pokazali zlasti v Radečah, v Laškem in Hudi jami pa zelo malo. Poleg delavnega moškega pevskega zbora upokojencev deluje v občini še moški pevski zbor, v katerem so pevci iz Rečice, Vrha in Rimskih Toplic. Godbe na pihala imajo v Laškem, Zidanem mostu in Radečah. Vse tri so bile doslej zelo aktivne, čeprav širšega prizadevanja za obstoj in nadaljnjo rast skoraj ni. Godbe so podpirale le posamezne delovne organizacije, to pa vsekakor

KOMPAS TURISTIČNE OBJAVE

OBVEŠČA

VSAK DAN IZLETI NA

DRSALNO REVILJO V CELOVEC

OD 9. DO 20. FEBRUARJA 1967

Cena izleta iz Celja je 88 N-din za odrasle in 57 N-din za zaključene šolske skupine.

V ceni je vračunan avtobusni prevoz v Mercedesu, skupinski potni list, vstopnica za reviljo in vodstvo izleta.

PRESENECENJE ZA VSAKOGAR!

KOMPAS Celje bo razdelil med udeležence svojih izletov na dunajsko drsalno reviljo v Celovcu 30 nagrad — med njimi avtobusni izlet v Carigrad, na Azurno obalo, v Rim itd. NE ZAMUDITE te izjemne prilikožnosti in po tujte na ogled revilje v Celovec v organizaciji KOMPAS Celje, ki Vam tudi tokrat nudi najboljše pogoje.

KOLEKTIVI — rezervirajte si že predčasno pri KOMPASU za ogled revilje v Celovcu sodobno opremljen avtobus znamke Mercedes. Za ogled revilje nudi KOMPAS Celje kolektivom, organizacijam in šolam posebne ugodnosti! Prijave za ogled revilje sprejema KOMPAS CELJE VSAK DAN!

OSTALI IZLETI!

1. 1 DNEVNI IZLET v Trst. Cena po osebi 45 N-din vključno potne listine.

2. V aprilu 1967 potovanje z letalom v MOSKVO in LENINGRAD. Prijave do 25. februarja 1967.

3. 12-dnevno potovanje v aprilu 1967 v JERUZALEM — DAMASK — BEJRUTH — CARIGRAD in SOFIJO. Prijave do 15. 2. 1967.

4. 6-dnevno potovanje z avtobusom v RIM — FIRENZE — BENETKE dne 13. marca 1967. Prijave do 15. 2. 1967.

5. V času od 11. marca 1967 — 10-dnevno potovanje z avtobusom LOURDES — AVIGNON — MILANO — PADOVO. Prijave do 5. marca 1967.

6. Z ladjo po CRNEM MORJU v BOLGARIJO, SSSR in TURCIJO v času od 24. 4.—5. 1967. Prijave do 20. marca 1967.

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBISČITE TURISTIČNO AVTOBUSNO PODJETJE KOMPAS CELJE, TOMSICEV TRG 1, TELEFON 23-50.

PROSTE KAPACITETE

Na celjskem turističnem področju je dovolj prostih mest tudi v zdraviliščih Dobrna in Rogaska Slatina. Rezervacije so potrebne za soboto in nedeljo v hotelih Evropa in Celja Celje, Savinja Laško, Hotel Paka Velenje in Planinski dom Logarska dolina.

PREVOZNIŠTVO CEST IN SNEŽNE RAZMERE

Vse ceste so prevozne, snežne razmere: Celjska koča 30 cm snega, vlečnica dela, smuka odlična, Svetina 20 cm snega vlečnica dela, Mozirska planina 55 cm snega, Ljubno, Mozirje, Gornji grad 15 cm, vlečnice delajo, Logarska dolina 60 cm in Rogla 110 cm snega.

IZLET V PTUJ

Olepševalno in turistično društvo prireja dne 5. februarja izlet na Kurentovanje v Ptuj. Prijave v Turističnem uradu. Opozorjamo, da je promet na Celjsko kočo ob sobotah, nedeljah in praznikih enosmeren.

KOLENDAR SMUCARSKIH PRIREDITEV

20. in 21. januarja prvenstvo gozdarjev v veleslalomu na Celjski koči. 28. januarja plinarsko prvenstvo v veleslalomu na Celjski koči.

PRIREDITVE

V Velenju Barski program in ples vsak dan razen ponedeljka. V Celju imajo ples vsako soboto v Samopostrežni restavraciji. V Rogški Slatini vsak torek ples v KAVARNI V NOVI TERAPIJI in vsako soboto in nedeljo v restavraciji »POSTA«. Na Dobrni vsako soboto in nedeljo.

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Petek, 20. januarja ob 19.30 uri: J. Benavente: LA MALQUERIDA. Premiera. Premierski abonma in izven.

Sobota, 21. januarja ob 11. uri: J. Benavente: LA MALQUERIDA. Zaključena predstava za gostinsko in administrativno šolo.

Sobota, 21. januarja ob 19.30 uri: A. Dumas: 3 MUŠKETIRJI. Gostovanje v Slovenski Bistrici.

Nedelja, 22. januarja ob 16. uri: Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR. Gostovanje v Radljah.

Torek, 24. januarja ob 19.30 uri: J. Benavente: LA MALQUERIDA. Torkov abonma in izven.

Sreda, 25. januarja ob 20. uri: J. Benavente: LA MALQUERIDA. Gostovanje v Radečah.

PODJETJE ZA PTT PROMET OBVEŠČA, da bo pošta Celje 3 v Ribarjevi ul. odprta za uporabnike samo popoldne, to je od 14. do 17.30 ure. Nov delovni čas prične s ponedeljkom 23. januarja in velja za vse delovne dni v tednu.

Sprememba je potrebna, ker v dopoldanskem času pošta ni imela prometa.

LEPA POZORNOST »MERX«

Upokojenci trgovskega podjetja MERX Celje se iskreno zahvaljujemo za izkazano gostoljubje in darila ob priliki noveletne pogostitve. Celotnemu kolektivu pa želimo ob tej priložnosti še naprej veliko uspehov.

Cenjeno stranke obveščamo, da se je brivsko frizerski salon preselil iz Prešernove ulice v Lilekovo ulico št. 2 (nasproti trgovine VESNA). Za cenjeni obisk se še nadalje pričujemo. Franjo Peršič

ZAPOSILITEV

ISCEM starejšo žensko za varstvo otroka. Nudim opremljeno sobo in kuhinjo. Centralna kurjava. Naslov v upravi lista.

ZA POMOČ v gospodinjstvu sprejemno pomočnico, lahko upokojenka. Plača po dogovoru. Zglasite se pri BOVHA, Maistrova 9, Celje.

STIRICLANSKA družina v Beogradu sprejme gospodinjstvo pomočnico — lahko upokojenka. Plača po dogovoru, pogoj dela dobi. Pismene ponudbe pod šifro »BEOGRAD«.

TRGOVSKO vajeniko iz okolice sprejemmo. Soba preskrbljena. Ponudbe na oglašni oddelek Celjskega tednika pod »OBUTEV«.

RAZNO

SREDNJEOLCI in začetrniki — poučujem nemščino! Uspeh zajamčen. Naslov v upravi lista.

ZA 8-URNO varstvo vzajem otroka na dom. Naslov v upravi lista.

ZENSKO upokojenko, ki bi varovala triletnega otroka v dopoldanskih urah iščem. Kastelic, Ulica 29. novembra 51 a/14, od 15. do 17.

UCIM francoščino in italijanščino. Francoščino tudi instruiram. Zvonko Koren, Kersnikova 8.

GARAZO za fička v bližini Oblakove ulice ali Dolgega polja vzajem v najem. Ponudbe dopoldne na telefon 28-83 int. 009 ali na upravo lista pod »FEBRUAR«.

MONTANA ZALEC razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih objektov likvidiranega premogovnika v Zabukovci:

OBJEKT	IZKLICNA CENA
— DELAVNICE BARBARA JASKA	18.000 N-din
— STROJNICA BARBARA JASKA	4.000 N-din
— VENTILACIJSKA POSTAJA BARBARA JASKA	8.000 N-din
— ARHIVARNA (BIVSI KONZUM)	5.000 N-din
— »GASILNI DOM«	3.000 N-din
— BIVŠA SHRANJEVALNICA OBLEK	6.000 N-din
— MENZA	40.000 N-din

Javna dražba bo 27. 1. 1967 v sejni sobi uprave podjetja v Zalcu in sicer ob 7. uri zjutraj za družbeni sektor, od 8. ure dalje pa, če ne bo interesentov družbenega sektorja, za privatni sektor in sicer po vrstnem redu za posamezne objekte, kakor so navedeni v tem razpisu.

Pravico do dražbe bodo imele vse pravne in fizične osebe, ki bodo pred dražbo vplačale varščino v znesku 10% od izklicne cene za posamezen objekt.

Ogled objektov bo 26. 1. 1967 na kraju samem. Vsi, ki si želijo objekte ogledati, se naj zberejo tega dne ob 8. uri zjutraj pred skladiščem podjetja v Zabukovci. Ob tej priliki bodo posamezni interesenti seznanjeni tudi o površini pripadajočega zemljišča k vsakemu posameznemu navedenemu objektu. Vsi navedeni objekti bodo z večjo ali manjšo preureditvijo primerni za stanovanje, zgradba menze pa za kakršnokoli obrtno, še zlasti gostinsko dejavnost.

Davek na promet z nepremičninami bo v vsakem primeru moral plačati kupec.

Obvestilo

TRGOVSKO PODJETJE »KURIVO« CELJE je že dne 5. septembra 1966 izvedlo nagradno žrebanje za prodajo premoga. Ob tej priliki so bili izžrebani tudi naslednji nagradni kuponi: 10617, 10645, 14593. Dobitki do danes še niso dvignjeni.

Pozivamo dobitnike nagrad, da se zgledajo na upravi podjetja, Gregorčičeva ul. 6, Celje najkasneje do 1. II. 1967. Po tem roku bomo dobitke regularnim potom prodali.

OBRTNI CENTER ZARJA ZALEC

razpisuje prosto delovno mesto:

PRODAJNEGA REFERENTA ZA DELO V PRODAJNI SLUŽBI

Pogoj: gradbeni tehnik z večletno prakso v vodenju komercialnih poslov.

Rok prijave: 15 dni po objavi v časopisu. Osebnih dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Sklad za komunalno in cestno dejavnost Šmarje pri Jelšah razpisuje na podlagi 15. člena zakona o urejanju in oddaji stavbnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 42/66)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo gradbenih parcel v Rogški Slatini, k. o. Tržišče za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hiš in eno parcelo za gradnjo finomehanične delavnice v sklopu stanovanjske hiše za popravilo gospodinjstkih strojev, ki bo

DNE 7. FEBRUARJA 1967

ob 9. uri v prostorih Obrtnega komunalnega podjetja v Rogški Slatini.

Stavbne parcele so različne velikosti in merijo od 300 — 600 m². Predpisana sta dva tipa stanovanjskih objektov in to tip C 1 tlorisne površine 10,49 × 8,19 in tip C 2, tlorisne površine 10,69 × 8,59.

Rok za pričetek gradnje je koledarsko leto 1967, za dokončanje pa koledarsko leto 1969.

Izklicna cena za odškodnino za pravico uporabe stavbnega zemljišča je 7,50 novih dinarjev po m² gradbene parcele, stroški za ureditev zemljišča pa 3,50 novih dinarjev po m² gradbene parcele. V stroških za ureditev emljišča niso zapopadene odškodnine za sadno drevje in se bo odškodnina naknadno določila po uradni ocenitvi.

Sklad si pridržuje pravico, da odškodnino za pravico uporabe stavbnega zemljišča poviša na ceno, ki bi bila prejšnjemu lastniku nacionaliziranega zemljišča morebiti priznana od pristojnega organa in bi bila višja od izklicne cene.

Rok za plačilo odškodnine in stroškov za ureditev zemljišča je 15 dni po prejemu odločbe o oddaji zemljišča.

Varščina znaša 1.000 N-din ki se mora vplačati pred javnim natečajem v dobro tekočega računa sklada za komunalno in cestno dejavnost Šmarje pri Jelšah št. 5073-652-56-053 ali pa v gotovini pred pričetkom natečaja.

Rok za položitev ponudb je 5. februar 1967.

Zazidalni načrt je interesentom na vpogled med uradnimi urami v pisarni sklada v Šmarju pri Jelšah, soba št. 20/1.

St.: 10/1-1967

SKLAD ZA KOMUNALNO IN CESTNO DEJAVNOST ŠMARJE PRI JELSAH

IZLETNIK CELJE

1. IZLETI PO DOMOVINI

Organiziramo izlete po ožji in širši domovini. Za šolsko mladino do 31. 3. še popust. Posebni prevozi na evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju v Ljubljano od 31. 1.—5. 2. 1967, ter v Slovenj Gradec na razstavo Mir, humanost in prijateljstvo med narodi. Izlet na Kurentovanje v Ptuj 5. 2. 1967. Vsik petek ob 20. uri poseben prevoz v BAR PAKA 19 N-din.

2. IZLETI PO TUJINI — PUTNIK

NAJCENEJSI IZLETNIKOVI ZIMSKI IZLETI V TUJINO IZ CELJA:

TRST — preko Sežane za 41 N-din, preko Gorice za 46 N-din.

VIDEM (UDINE) — TRST za 51 N-din.

BENETKE dvodnevni izlet za 125 N-din.

V GRADEC ali CELOVEC za samo 33 N-din.

DALJSI IZLETI V ODLICNEM ARANZMANU:

MÜNCHEN za pet dni od 14. do 18. 3. za 496 N-din. Prijave do 5. 2.

DUNAJ za štiri dni od 12. do 15. 3. za 329 N-din. Prijave do 10. 2.

RIM za šest dni od 3.—8. aprila za 589 N-din. Prijave do 10. 3.

IZLETI ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE:

Številni programi so že v vseh poslovalnicah Izletnika. Za 7 dni na Azurno obalo Francije ali v Švico. Tri-dnevni izleti v Dolomite ali na Čehoslovaško. V Italijo, na Madžarsko in kombinirano po domovini in tujini ZA ORGANIZIRANE SKUPINE POSEBEN POPUST! ZA ORGANIZIRANE SKUPINE PROGRAMI PO ZELJI! ZA ORGANIZATORJE POPUST!

3. OSTALE TURISTIČNE USLUGE

Posredujemo nabavo potnih listov ter vizumov, vozne karte za avione, spalnice ter vlak.

Posredujemo rezervacije na širšem celjskem področju (zlasti se za Gornje Savinjsko dolino) ter povsod po Jugoslaviji in tujini.

4. VSE TURISTIČNE USLUGE V TURISTIČNIH POSLOVALNICAH IZLETNIKA

CELJE — nasproti kolodvoru, VELENJE, MOZIRJE, KRASKO, HRASTNIK, KRAPINA.

IZLETNIK CELJE

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 21.—28. 1. 1967
CIRIL UMEK, veterinar
Celje, Kersnikova 37
(vogal Kersnikove in
Dečkove ceste)

OBVESTILO

Skupščina občine Celje, uprava za notranje zadeve obvešča občane z območja občine Celje, da se bo rok za izmenjavo osebnih izkaznic podaljšal za zamudnike do 31. januarja 1967.

Iz pisarne uprave za notranje zadeve Celje

Upravni odbor OP »Steklar« Celje razpisuje prosto delovno mesto PRODAJALCA za poslovalnico II v Ozki ulici.

Pogoj: trgovski pomočnik s 5-letno prakso ali administrativno šolo z 2-letno prakso.

Pismene ponudbe naj pošljejo kandidati do 1. 2. 1967 na upravo podjetja.

MALI OGLASI

PRODAM

DODATNO peč TOBI, zelo malo rabljeno prodam. Marica Čanžek, Celje, Linhartova 12.

TRODELNO omaro, 2 postelji z nočnimi omaricama prodam. Martin Dobrotinšek, Celje, Trubarjeva 46.

NOVO motorno žago R-12 prodaja: Vojko Romih, Zagorje 53, Lesično.

VELIKO kuhinjsko kredenco z omarico prodam. Naslov v upravi lista.

HISO; soba in kuhinja v dobrem stanju (podkleteno, voda in elektrika) prodam. Franc Srnovršnik, Libože 56, Petrovče.

NOVO stanovanjsko hišo v centru Laškega prodam. Naslov v upravi lista.

KRAVO dobro mlekarico — vozno, 37 mesecev brejo (5 tele), preko 700 kg težko prodaja: Franc Fidler, Nova vas 16, Sentjur pri Celju.

SOTOR z gumijastim dnom za štiri osebe prodam zelo poceni: Jože Širec, Laško 22.

HISO z manjšim gospodarskim poslojem, 80 arov zemlje okrog hiše, prodam. Informacije v gostilni RIZMAL Zalec.

POSESTVO (6 ha) z gospodarskim poslojem blizu asfaltirane ceste prodam za 4.000.000 S-din, Jože Hraštnik, Strmca 55, Laško.

VSELJIVO hišo (5 sob, 2 kuhinji, 2 shrambi, kopalnica, 2 skladišča, veliko dvorišče, 2020 m² vrta, v centru Stare Pazove prodam. Naslov v upravi lista.

NOV POCINKAN bojler 200 l za hišni vodo-vod in trofazni števec prodam. Naslov v upravi lista.

KUPIM

LOKAL v centru mesta kupim. Ponudbe pod šifro »LOKAL«.

HISO primerno za obrt v centru mesta kupim. Ponudbe pod šifro »GOTOVINA«.

KMETIJO srednje veliko z vsemi kulturami, kjerkoli, tudi s prevžitkom kupim. Gospodarsko poslopje lahko v kritičnem stanju. Ponudbe s ceno pošljite na upravo lista pod šifro »P. M. Kozjak«.

DVA para železnih in gumijastih koles, premer 48 cm in 66 cm, nosilnost 1 tona kupim. Stanko Lipičnik, Trnovlje.

STANOVANJE

SOSTANOVALKO sprejemem. Naslov v upravi lista.

ZAKONCA brez otrok iščeta enosobno stanovanje ali garsoniero. Ponudbe pod šifro »NAGRADA PO DOGOVORU«.

DVOSOBNO stanovanje v Velenju zamenjam za enako v Celju ali Zalcu. Naslov v upravi lista.

NEOPREMLJENO sobo iščem, proti nagradi. Naslov v upravi lista.

OGREVANO sobo oddam dvema tovarišicama. Celje, Jenkova 5.

DOBRA, starejša upokojenka išče skromno opremljeno sobico pri dobrih starejših zakoncih v bližini avtobusne postaje. Marček Plača vnaprej. Naslov v upravi lista.

»CEVOMONTAŽA« ZALEC

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJE DELOVNE ENOTE GRADBENE MONTAŽE
2. TEHNIČNEGA REFERENTA GRADBENE MONTAŽE
3. ADMINISTRATORJA DELOVNE ENOTE VRANSKO

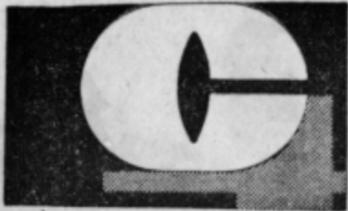
Pogoji:

pod 1. visoka ali višja strokovna izobrazba gradbene ali strojne smeri s 5-letno prakso in pooblastilom;

pod 2. srednja strokovna izobrazba gradbene smeri z 2-letno prakso;

pod 3. ekonomski tehnik z 1-letno prakso in znanjem strojepisja.

Nastop dela mogoč takoj ali po dogovoru. Ponudbe sprejema podjetje do vključno 30. 1. 1967.

ZABAVNI

HUMORESKA

JOANA VILINSKA

PO TOLIKIH LETIH

In tako je preteklo petnajst let in jaz sem zopet v tej mali kavarni. Na mizah so drugi prti in za klavirjem drug šest pianist, ki igra valček Na lepi plavi Donavi. Toda če vse to ne upoštevamo, je vse tako, kot je bilo. Spominjam se, kako smo sem hodili na kavo, sedli drug naproti drugemu; on me je prijel za roko in rekel:

— Zivljenje je čudovito, Sabinka!
— Čudovito, Vacus.
— Srečna bova, Sabinka.
— Srečna, Vacus.
— Stanovala bova v mali, tihi hiši...

— ... kjer bo na navadni hrastovi mizi stala glinasta vaza s cvetjem.
— Zakaj v glinasti, Sabinka?
— Glina je narodni material, Vacus.
— Toda prinaša nesrečo.
— Neverjetno, kako si vraževeren!

— In ti, trmasta!
In tako beseda za besedo in razšla sva se v upanju, da se ne bi nikoli več videla.

In zdaj, ko je minilo petnajst let, sem zopet v tej kavarni. Le mojega Vacusa ni več. Čas teče in glej, kdo neki prelistava tamle časopis?

— Kaj si to ti, Vacus?
— Jaz, Sabinka. Sem prihajam že petnajst let, vsak večer. Vedel sem, da boš prej ali slej prišla in da se bova mirno sporazumela, da je bilo vse skupaj le tragični nesporazum.

— Sporazumiva se, Vacus.
— In stanovala bova v mali, tihi hiši...

— ... kjer bo na navadni hrastovi mizi stala glinasta vaza s cvetjem.

— Zakaj v glinasti, Sabinka? Glina prinaša nesrečo!
— Kako si vraževeren!
— In ti trmasta!

Seveda boste pomislili, da sva se ponovno razšla kakor takrat?

Ah, ne! Ne pozabite, da je od takrat preteklo petnajst let. A petnajst let v življenju ženske...

— Ni važno, naj bo magari steklena. Greva domov, Vacus!

LETOS ŽE ŠESTIČ ZAPOVRSTJO PTUJSKO KURENTOVANJE

V nedeljo, 5. februarja bo Ptuj zopet prireditelj tradicionalnega kurentovanja, ki ima več svojevrstnih in za javnost privlačnih posebnosti. Najznačilnejše je to, da se sestane v predpustnem času v Ptujju podeželski in mestni svet iz vseh predele Slovence in drugih republik naše domovine, pa tudi iz sosedne Avstrije in Italije. S prepričljivo propagando je predstavil Ptuj javnosti svoje kurentovanje kot zanimiv nastop živahnih podeželnih mladih ljudi, ki predstavljajo za večino gledalcev zaradi tajinstvene kurentške opreme neutrudljive neznanice, v bistvu pa mlade, zdrave in gibčne podeželske ljudi. Skrivnostna podoba živahno poskakovanje in zvenkljanje zvoncev vzbujajo pri gledalcu občudovanje in obenem strah, ker ga mogoče stiska za roko znanec in prijatelj ali pa neznanec, ki ste mu prikupni ali pa ga zabavate s svojo zbežanostjo.

Nekaj let je Ptuj z zanimanjem sprejemal v predpustnem času prvotno redkejšo, potem pa vedno

številnejše kurente, orače in druge folklorne like iz okolice Ptuja, predvsem iz okolice Markovec in se je zadovoljeval ob pustnih torkih s pustnim sprevodom po mestu pred številnimi domačini. Potem se je začel krog opazovalcev večati in »Partizan« Markovci je začel prejemati vabila na razne kulturne prireditve v Ljubljano in po Sloveniji, pa tudi drugam, kjer so se predstavili kurenti kot dragocena posebnost, ki so jo radi vsi občudovali. Potem se je tudi Ptuj odločil za organizirane folklorne prireditve in prvo večje kurentovanje v nedeljo pred pustom je uspelo po zaslugi marljivih sodelujočih skupin, pa tudi dobre organizacije Zavoda za folklorne prireditve Ptuj, prvotno turističnega in olepševalnega društva Ptuj in raznih funkcionarjev.

Sesto kurentovanje v Ptujju letos bo v znamenju tradicionalnih ptujskih predpustnih prireditev, ki bodo imele namen zopet zbrati v Ptujju množico prikupnih mladih podeželskih maskiranih nastopajočih fan-

Pogled na Ptuj z gradu pozimi

tov in deklet in za nekaj ur zabavati neštete bližnje in oddaljene gledalce, ki jim pomeni predpustna nedelja v Ptujju posebno doživetje. Mnogi med njimi so folklorne skupine že večkrat gledali in so jih prišli zopet občudovat, drugi so o njih samo še slišali.

Odbor za folklorne prireditve v Ptujju, ki ga sestavljajo predstavniki gospodarskih organizacij ter svnetni in drugi delavci, nima ravno preveč časa za priprave, ker do februarja ni daleč, pač pa se je resno lotil dela v okviru danih možnosti ob pogojih gospodarske reforme. Na prireditve 5. februarja 1967 bo povabil skupine, ki predstavljajo po

svojih oblačilih in obredni vsebini folklorno vrednost, med gledalce pa množico gledalcev, ki bi radi videli, kar jim je pripravil Ptuj zanimivega iz davne preteklosti.

Gostinstvo v Ptujju si vsa leta beli glavo, kako bi se najboljše pripravilo na velik obisk zahtevnih turistov in obiskovalcev. Vse izkušnje prejšnjih let namreč potrjujejo, da so mogoče dobre priprave na sprejem gostov le takrat, ko se na to tudi gostje pripravijo in sporočijo svoje želje. Slučajni gostje tega ne omogočijo. Gostinci bodo zato storili vse, da bodo odprta vrata ponovnim prireditvam tudi 1968. leta. J. V.

Da, prav zares, samo ne med pravimi, temveč med takimi, pod katerimi se skrivajo prikupne drsalke. Pa tudi medvedki so takšni, da bi se samo igrali; nič ne brundajo in nič ne napadajo. Zato se tudi Alenka Augustova med njimi dobro počuti.

To je samo ena izmed številnih slik letošnjega programa Dunajske drsalne revije, to je samo ena točka Maškarade, kot nosi naslov 28. nastop znane revije.

Tudi Maškarada (režiser Will Peter) je izreden splet čudovitih nastopov baleta in vrhunskih solistov. To je iluzija in resničnost, je pisana

igra pod žarometi, v deželi lutk in kristala, v hotelih in drugje. To je simfonija plesa in drsanja. Poleg različnih solistov, pravzaprav svetovno znanih drsalcev in drsalke, sta v tej skupini še Jacky in Joe, opici, ki prav tako navdušita.

Maškarada je nova in uspela revija na ledu. V njej lahko občudujete nad 600 kostumov. Nič manj kot 17.000 metrov blaga so porabili, da so lahko nekajkrat v skoraj treh urah oblekli soliste in članice baletnega zbora. V enem izmed plaščev, s katerimi se predstavljajo mlade drsalke, je 16 metrov žameta, 4 metre umetne tkanine, in 5 metrov zla-

tega lameja. Ali pa točka s krinolinalami. Za vsako so porabili 4 metre naborov, 18 metrov blaga s posebnimi učinki, 3 kilograme jeklenih sponk, 2 kilograma navadne žice, 30 okrasnih rož in 10 petelinjih peres. Uboge plesalke, ki morajo prenašati vso to težo; zraven pa se morajo še smejati! Posebnost revije so tudi klobuki, ki jim vsako leto posvečajo veliko pozornost. Tokrat so nanje prišli 25.000 steklenih ploščic in porabili 1.150 metrov blaga. V notranjosti klobukov pa je 15 kilometrov žice...

Maškarada je 28. nastop drsalne revije v celoti, sicer pa osma opere-

ALENKA MED MEDVEDKI

ta na ledu, s katero bodo nastopili tudi v Celovcu. Vsa gostovanja doslej v Celovcu so privabljala tudi precejšnje število naših ljudi. Samo lanski program si je iz Slovenije in dela Hrvaške ogledalo okoli 62.000 ljudi, od tega okoli 8.000 iz celjskega območja. M. Božič

MERE NISO VAŽNE

— Zavijte mi dva kompleta ženskega perila, ženski šal, dva para nogavic, pas za nogavice in steznik. Vse skupaj aranžirajte za darilo.

— Radi! Toda, oprostite, niste povedali mer?

— Ni važno! Moja žena bo tako ali tako prišla in vse spet zamenjala.

ZANESLJIVA SLED

Komandir milice: — Kako si mogel zanesljivo vedeti, da je to tisti nepridiprav, saj je bil zares odlično maskiran v žensko?

Milicnik: — Gledal sem za njim, hm, pravzaprav za žensko. Ko pa sem videl, da se pred nobeno izložbo ni ustavila, mi je postalo sumljivo...

V PRIHODNJI STEVILKI BOMO NA TEM MESTU PRICELI OBJAVLJATI DNEVNIK BRANKA FALETA, KI JE Z AVTOSTOPOM PREPOTOVAL 6.500 KILOMETROV!

Sean Flynn poroča z vietnamskega bojišča

V dveh minutah bomo ustrelili tvojega očeta

SEAN FLYNN, 24 LETNI SIN POKOJNEGA FILMSKEGA IGRALCA EROLA FLYNNA, JE NAJPRED POSKUSIL SLEDITI OČETOVIM STOPINJAM, POTE M PA SE JE ODLOČIL ZA CASNIKARSKI POKLIC. ENA NJEGOVH PRVIH REPORTAZ IZ VIETNAMSKE VOJNE ODKRIVA METODE AMERISKIH »STROKOVNJAKOV« ZA GVERILSKE VOJNE, KAKRSNE SO UPORABLJALI PRED LETOM DNI — DANES SO GOTOVO ZE IZPOLNJENE.

Vročje je in soparno. Pri Duk Fongu, 100 kilometrov severno od Saigona, se prebijamo skozi goščavo. Sem s tovariši, pripadniki specialnega US Army in z bataljonom južnovietnamske vla-

talnost ne bo imela učinka. Sklenil je fant psihološko omajati. Ukazal je odpeljati očeta, potem pa je grozil fantu, da bo oče v dveh minutah ustreljen, če ne spregovori. Fant ni spregovoril.

Cez 15 sekund je Američan pokazal fantu uro s sekundnim kazalcem. Mladenič je grizel ustnici in molčal.

Ko sta minili dve minuti, je ukazal na ves glas: — Ustrelite staroga!

Fantov obraz je zrcalil strah in dvom. Potem je zunaj počilo. Fant je zajel zrak, iz oči so mu vrele solze, vrgel se je na tla, ihtel in se z blatnimi rokami tolkel po glavi.

Američan je pustil, da se je izjo-ka, potem pa ga je zgrabil za rame in ga postavil na noge:

— Boš zdaj govoril o svojih zvezah z Vietkongom?

— Ne! Nikoli! Ne! Ne!, je vpil fant. Zvezali so ga in odpeljali...

dine vojske. Le-ti so Nungi, pripadniki gorskega in bojevitnega plemena kitajskega porekla. Sovraštvo do Kitajcev je Nungom prirojeno, zato sovražijo tudi Vietkongovce, ki so pod kitajskim vplivom.

Naenkrat nekaj v grmovju zašumi. Bil je mladenič, star kakih 17 let, ki je bežal pred nami. Med tekom je izstrelil prgišče nabojev proti nam. Poveljnik Nungov je kričal, naj se ustavi, toda fant je še kar tekkel. Po desetih minutah so ga imeli. Zvezanega so privlekli po blatu do nas.

Fant je bil majhen. Oblečen je bil v črno, pižami podobno obleko. Trdovratno je zanikal svojo pripadnost Vietkongu. V njegovem žepu so našli beležnico, v kateri je bila številka in ime enote: 271 neodvisni bataljon. Potem je imel še izkaznico. Ime fanta se je ujemale z imenom v seznamu Vietkongovcev, ki so ga imeli Nungi pri sebi.

Malo pozneje so Nungi ujeli še enega — očeta ujetega dečka. Bil je star kakšnih 55 let. Tudi on je tajil, da bi bil Vietkongovec, toda v njegovem nahrbtniku so našli pas z naboji. To ga je izdalo.

Oba ujetnika so peljali pred poveljnika Nungov. Starec in mladenič sta se pretvarjala, ko da se ne poznata. Kljub enakim imenom sta zanimala sorodstvo. Komandanta Nungov, ki je bil poveljnik že pri Francozih v Dien Bien Fuju, je to tako razjezilo, da je udaril fanta v obraz s tako močjo, da je padel vznak.

Zdaj se je vmešal tudi ameriški »svetovalec«. Menil je, da bru-

Dva dni pozneje sem videl mladeniča mrtvega. Rekli so, da so ga ustrelili njegovi, da bi česa ne izdal. Prijeli so župana in ga zasliševali. Ničesar ni povedal, molčal je kot grob. Potem so Nungi zvezali moža za noge in ga potegnili na drevo, tako da je visel z glavo navzdol. Udarjali so ga v obraz, tolkli so ga v trebuh. Tako so ga obdelovali 15 minut, potem pa je možak priznal, da je sam ustrelil mladeniča... Česa vse ne priznajo ljudje pri takšnem postopku?

Reportaža, ki je bila objavljena v mnogih ameriških časnikih in drugod po svetu, odkriva samoj en drobec iz umazane vietnamske vojne. Pred letom dni se Američani še niso tako polno angažirali, zdaj pa so vzeli vajeti popolnoma v svoje roke. Brez dvoma so svoje »psihološke metode« močno izpopolnili. Brez dvoma pa so Američani dobri učenci neke soldateske, ki jo je Evropa pred dvajsetimi leti krvavo občutila.

V eni naslednjih številkih vam bomo posredovali reportažo iz vojaškega taborišča v ZDA, kjer vadijo »posebne oddelke« za posebne naloge v Vietnamu.

Okoli pusta bomo spet noreli... Pustni običaji so med narodi, ki živijo na severni polobli, po izvoru enaki. V sivi preteklosti so se ljudje veselili pojemajoče zime in bližnje pomladi. V starih časih je zima ljudi bolj pestila kot danes. Pustni običaji pa danes niso pri vseh narodih enaki — skupno jim je veselje in pojedine. Ponekod so se pustni običaji pomešali s cerkvenimi prazniki ni »predpisi«, ponekod so se zmodernizirali v maškarade sodobnega tipa.

Ko se že ravno bliža predpustni čas, si oglejmo kako pustujejo Rusi. »Maslenica« je prastar običaj povezan s čezmerno jedačo, pijačo in veseljačenjem. Krščansko obdobje je ljudskemu prazniku dodalo nekaj svojega. Teden dni pred postom je prepovedalo uživati meso in mast. Ker pa maslo, ribje ikre in vodka niso takega izvora, smo pri glavnih užitek »maslenega tedna«.

»Blinički« so neke vrste palačinke, ki jih cvrejo na razbeljenem maslu. Vanje potem nadevajo poštene nadeve rdečega ali črnega kaviarja, vse skupaj zavijejo in zavitke polijejo s kisló smetano. Nič čudnega ni, če takšni kreпки zalagaji kaj hitro terjajo pijačo — ruska pijača pa je vodka in kot vemo, prav nič nedolžna. O kakšnem postu v predpostnem tednu torej ni govora. So ljudje, ki pospravijo tudi po štiri-deset »bliniček«, če dobro sedejo k

Maslenica - ruski pust

omizju. Koliko kalorij vsebuje ta okusna jed, ni treba ugibati, in če se Rus loti vodke, potem se je loti pošteno. Navadno ponori vsa ruska vas že prvi večer, potem pa se večer za večerom ves maslenički teden. Največ ugleda si pridobi fant, ki vzdrži na nogah ves teden, pa tudi dekleta niso kar tako — mnoga zdržijo nekaj večerov zapored v plesnem koraku. Ker voda hitro deluje, je vaška mladina hitro na nogah, če se oglav-

si harmonika. Navadno plešejo kar po snegu. Fantje navadno zbijajo iz lat ogrodje in ga oblečejo v žensko. To svojo »krasavico« postavijo kje na sredi vasi, potem pa se okoli nje zavrti vsa vaška mladež. Rajajo pozno v noč, vmes prigriznejo »bliničke«, jih zalijejo z vodo, plešejo, pojo, plešejo... Najpogosteje se taka noč konča tako, da zaprežajo konje v sani in oddivjajo čez zasnežena polja, njihovo pesem, smeh in

vriskanje pa spremlja nežno zvončkanje kruguljkov.

Tudi v mestih se je obdržala »maslenica«. Tudi tu so v predpustnih dneh na jedilniku »bliničke« in vodka. Vendar pa v mestih vdirajo tudi navade z zahoda. V velikih mestih, Moskvi, Leningradu, Kijevu in drugih, prirejajo tudi maškarade, organizirajo karnevalske povorke. Toda kljub vsemu so »bliničke« v središču. V Sovjetski zvezi »maslenice« niti niso skušali odpraviti. Stojijo na stališču, da je ta ljudski praznik starodaven, njegovi krščanski privrski so nastali šele pozneje. »Maslenica« praznujejo vse tri velike narodne skupine, tako Ukrajinci, Belorusi in Velikorusi. Med drugimi narodnostmi se te vrste pusto-vanje ni udomačilo. Na severu Ruske SSR, v okolici Murmanska in Arhangelska prirejajo v maslenem tednu tekmovanja. Vprege z jeleni in polarnimi psi se podijo čez snežne stepe na desetine »verst« v notranjost belih pustinj. Najboljše nagradijo s trebušastimi steklenicami vodke, marsikateri pa si pribori poljub rdečeličnih lepotic, ki jih kdo ve po katerem vzoru izbirajo na takih priznavanjih.

Se po nečem se ruska pusto-vanja podobna našim. Premnogi se nalez-ze hudega mačka, toda mrzle ruske zime kaj hitro preženejo to nadle-go iz razgretih glav.

PREDLOG ZA KONTROLO PROIZVODNJE CIGARET

Ameriško društvo za borbo proti raku je poslalo ameriškim oblastem predlog za uvedbo posebnega postopka za kontrolo proizvodnje cigaret. Tako bi prišli do standarda za sestavo cigaret, ki bi bil obvezen za vse proizvajalce. Kolikor bodo predlog sprejeli, bodo kadilci vsaj vedeli, koliko smol in nikotina je v kakšni cigareti.

Društvo za boj proti raku je prav tako priporočilo kadilcem, da opustijo kajenje, da bi se tako manj izpostavljali možnosti, da zbole za rakom na dihalnih organih in za srčnimi boleznimi.

HIDOCENTRALA NA PLIMO

V Franciji je pred nedavnim pričela obratovati prva hidrocentrala, ki jo poganja energija morske pli-

me. Centralo so postavili na reki Ranes blizu njenega izliva v La-manche. Daslej so postavili 24 turbin, ki bodo proizvedle 544 milijonov kilovatnih ur letno. Drugih 20 turbin bo začelo obratovati v kratkem.

Hidrocentralo so gradili šest let, veljala pa bo več ko 420 milijonov frankov.

AVTOMOBIL V JEDILNICI

John Murphy, star 66 let, je bil s svojo družino pri kosilu, ko je skozi steno njegove hiše v New Yorku »pripotoval« avtomobilist in se ustavil tik pred mizo. Voznik, ki so ga z zlomljeno nogo takoj odpeljali v bolnišnico, je izjavil, da se je na ulici hotel izogniti psu. Murphy, njegova žena in sin so zaključili kosilo v sosedovi hiši.

HUMOR

Komisna - brez besed

ZGODBA AMERISKEGA PLIOTA, KI MORDA NE BI HOTEL NIKOLI VEČ V VIETNAM

Ušel iz pekla

Maja, ko pride deževje

Dali so nam piti. — V prejšnjem taborišču je zmanjkalo vode, je rekel Duane. — Zato so nas premestili.

Drugi so bili v ujetništvu dolge mesece. Tako dolgo ne bom vzdržal, sem mislil. Nisem verjel, da bi bil Duane ovaduh, zato sem mu povedal, da nameravam pobegniti.

— Potrpi, je rekel, — ko bo prišel čas, grem tudi jaz.

Mimo je bil februar, marec, april, maj, junij. O vsem času sem vedel le to, da sem še živ, drugega nič.

Ob devetih dopoldne smo morali ven; jedli smo in bili kakih deset minut zunaj. Popoldne prav tako. Tako so tekli dnevi. Čez dan je bilo vroče ko v peklu, ponoči so šklepetali zobje.

Najhuje je bilo zjutraj, ko si se zbudil. Zdelo se je, ko da ne boš mogel več vstati. Sanjalo se ti je

o hrani. Ni bilo mogoče več razločevati ali si buden ali sanjaš. Bili so dnevi, ko sem vseskozi mislil na vroče klobase in pivo. Morda sem o tem sanjal tudi ponoči. Prišel bi prositi: »Pustite me od tod!«

Duane Martin je bil razgledan človek. Na univerzi v Coloradu je študiral angleščino in zgodovino. Hotel je postati učitelj. Ko smo tako ležali, nam je preda-val o Georgu Washingtonu, o trojanskem konju in francoski revoluciji. Govoril je, da bi misliti na kaj drugega kakor nase.

Vprašal sem ga: — Kako dolgo naj še potrpi-m? Rekel je: — Počakati moramo na deževje. Deževje pride maja.

Trdno sva se odločila, da pobegnemo; počakati pa sva morala na deževje, kajti tedaj bi bila možnost večja. Če bi se po suhem prebijala skozi džunglo, bi naju izsušilo.

Duane je rekel: — Morava počakati na dež. Imela bova dovolj vode. In tudi slišali naju ne bodo, kajti dež škreblja po drevju in listih.

Na deževje sva hotela počakati, ker tedaj nara-sejo reke. Tedaj bi si lahko naredila splav in se hit-reje spravila od tod. Spoznala pa sva tudi nevarnost, kajti vasi so ob rekah in ljudje bi naju lahko videli. Imela sva tisoč načrtov za pobeg.

Tu se je napihoval mehikanski caballero s svojo ošiljeno bradico pod velikim sombrero, tam je spet hlačal Rus s škornji in s kučmo na glavi in mimu nju je neslišno drsela upognjena postava Kitajca, ki je zavlekel roke v rokave in smešno opletal s svojo črno kito na obriti glavi.

Ko sta se prijatelja odločila večerjati v enem izmed velikih kitajskih šotorov, sta jedla dobro kot že dolgo ne, toda plačala ceho kot še nikoli v življenju. Njun denar je začel vidno kopneti. Zunaj, na enem od vogalov, sta prijatelja presenečena gledala človeka, ki je prodajal časopise. Mladenič, ki je stal zraven njiju je povedal:

— Tale gentleman je potoval na isti ladji kot jaz. Mislim, da prihaja iz New Yorka. Vsi smo se mu smejali, ker je vlačil s seboj poldrugi tisoč newyorške »Tribune«. Zdjaj ga poglejte moža. Skoraj vse je že prodal. Po dolarju izvod. To je, skromno rečeno, dobiček v iznosu štiri tisoč odstotkov. Kdor se zadnji smeje... —

Bil je že čas, da bi si tovariša poiskala prenočišče. Dolgo sta iskala, vendar nič našla. Povsod so bile le beznice in igralnice. Kjerkoli je brlela kakšna leščerba, povsod so igrali. Tu karte, tam na kocko, pa spet ruleta ali kaj podobnega. Kdor ni igral, se dolgo ni mogel zadrževati v teh kolibah — enostavno so ga vrgli ven. Šele sredi noči sta našla kotiche na robu naselja v baraki, ki je bila zbita iz krajnikov. Zavila sta se vsak v svojo odejo in zapala kot ubita.

Drugo jutro se jima je nudil precej smešen, toda vsakdanji prizor. Možje so lezli iz šotorov in barak, si pretegovali otrple ude in se spotikali ob one, ki so noč prespali kar na prostem, na napol premočenih tleh. Oba prijatelja sta se podvizala v prvo trgovino in nakupila slanine, moke, koruznega zdroba, fižola in kave. Odločila sta se, da bosta s prvim čolnom odpravila po reki Sacramento navzgor. Ko sta se bližala pristanišču ob reki, sta se morala s silo preriniti skozi množico glasnih, pa vendar dobro razpoloženih mož.

Prijatelja sta ostala z veljavnimi vozovnicami na bregu, kajti čoln, s katerim naj bi se peljala, je bil tako zvrhan, da mu je grozila nevarnost potopitve že kar pri bregu. Naenkrat pa sta se dva moža na kljunu čolna začela pripraviti, trenutek za tem pa tudi obdelovati s pestmi. Ladjica se je nevarno zibala, potniki so vreskali in preklinjali. Ni dolgo trajalo, pa sta prepirljivca štrbunknila v vodo. Vsa obala je bušnila in smeh... Naša novica sta izrabila priložnost. Kot veвериči sta skočila z brega na izpraznjeni mesti. Niti toliko nista imela časa, da bi videla, kako sta oba sprta zlatokopa zlezla na breg in nadaljevala svoj medsebojni obračun.

nosil s seboj tudi šotor in še mnogo priprav za taborjenje; vse drugo pa je poslal z ladjo, ki je plula okoli Cap Hoorna, že naprej.

Ko je naslednje jutro Julius prišel na palubo, je jahta rezala skodrane valove, možje pa so se zabavali, kakor da se spravljajo na nastop v bližnjo vas.

Kapitan je hudomušno pomežiknil svojemu pomočniku: — Le počakajte! Ko bomo pri Sandy Hooku, jih bo že minilo. Zavlekli se bodo v kajute kot miši.

In res je »Mayflower« kmalu zajadrala v vihar, njeni potniki pa so bili nekaj dni blede kot umazana jadra. Ko je naposled vihar le minil, se je Julius povzpel na palubo. Potnikom se je dobra volja spet vračala. Tri tedne so pluli skozi Golf of Mexico preden so dosegli kopno pred Chagresom na obali Paname.

Tu so domačini s svojimi lahki čolnici spravili potnike na obalo. Pot čez panamsko ožino je postala zelo draga, po tudi nevarna. Zato se je skupina, ko je bila zbrana na obali, po vojaško organizirala. Juliusa Patta so izbrali za poveljnika. Njegovo mladost je odtehtalo njegovo znanje španščine. Prvo, kar je Patt storil, je bilo, da je poiskal dobro in varno spremstvo. Najprej je bilo treba spraviti družbo ob reki Chagres do Gorgone, od tam pa na mulah še preostalih osemindvajset milj do obal Tihega oceana. Pratt je našel Indijanca, ki je spremljal nekaj čolnov. Ko so odrinili po reki, je aprilski veter zibal palmovce gozdove na bregovih. Za prvi večer so možje iz držav onemeli. Naenkrat se je stemnilo. Ničesar niso videli, pa če so še tako napenjali oči. Blizu, čisto blizu so slišali tuliti divje zveri, pa jih tudi otožna monotonna pesem Indijancev ni pomirila.

Naslednje jutro je Juliusa močno zaskrbelo. Indijanci so staknili glave, potem je eden prišel in sporočil, da je plačilo prenizko in da ne bodo več vozili. Toda Pratt je bil nasajen. Zgrabil je puško in po njegovem zgledu tudi nekaj drugih mož:

— Tako, rdečkarji. Pogodili smo se, zdaj pa v čolne in naprej! Indijanci so nekaj mrmrali, toda ubogali so. Nič več niso peli. Prattovi skupini je kar odleglo, ko so jih v Gorgoni izplačali in jih videli veslati po reki nazaj.

V Gorgoni, zanikrni vasi iz barak, so se spet posvetovali. Tu so zvedeli tudi za zastrašujoče razmere na poti, ki jih je še čakala. Stotine popotnih se baje bori z lakoto in mrzlico. Mladi Julius je mrščil čelo, potem pa sklenil, da bodo ostali ob bregu reke Chagres tako dolgo, dokler ne bodo zvedeli za prihod ladij v Panama City, ki naj bi jih odpeljale v San Francisco. Možje so dali fantu prav.

— Potrebujeva tudi orožje, sem rekel. — Ustrelila bi kakšno opico in jo pojedla.

Toda orožje bi lahko dobila samo od stražarjev. Ti so imeli strojnice, nekaj karabink, nožev in kitajskih ročnih bomb.

Opazovala sva stražarje skozi odprtine v steni. Imela sva veliko časa, da sva jih opazovala. Opoldne so se kakšni dve minuti zadrževali v kuhinji, nato pa se vračali s kosilom. Orožje so med tem odložili. Bilo je deset mož. Kazalo je, ko da ne vedo dosti o vojni. Sovražili so nas, ker niso mogli živeti v svojih vaseh, ampak so nas morali čuvati. Sovražili so nas, ker so nam morali dajati hrano od svojih obrokov in nam zato kakšen dan niso sploh nič dali.

Opazovala sva jih skozi odprtine. — Maja pride deževje, sem rekel Duaneu. 22. maja je moj rojstni dan in za rojstni dan bova zunaj.

Toda deževja ni bilo maja. To leto deževja enostavno ne bo.

S seboj sva hotela vzeti tudi druge, toda dejali so, naj ne pobegnemo, ker je nesmiselno in bomo kvečjemu vsi pomrli. Končno nas je bilo pet za pobeg, dva pa proti.

Rekel sem: — Potrebujemo dve minuti opoldanskega odmora, ko bodo v kuhinji. Tedaj bom segel po orožju in ga dal tudi vam.

Načrt je bil sicer primitiven, toda drugega načrta ni bilo. Ze pred časom smo našli možnost, kako se

osvoboditi vezi. Tega ne bi hotel izdati, kajti to so mi predpostavljali prepovedali.

Takrat sem namreč iz tal odstranil nekaj bambusovih palic, tako da bi se skozi odprtino lahko spustil na zemljo. Potem bi se splazil do orožja. Ostali bi me opazovali skozi špranje, na moje znamenje pa bi mi sledili.

— Ne bom več čakal na deževje, sem rekel. — četudi pobegnem sam!

— Jaz grem s teboj, je rekel Duane.

V načrtu je bilo, da vzamemo stražarje s seboj, kajti s tem bi preprečili, da bi kdorkoli mogel alarmirati, da smo ušli.

Bilo je 29. junija. Duane je dneve vrezoval v bambusovo palico. Rekel je: — 4. julija je dan neodvisnosti...

Dvignil sem bambusove palice iz tal in se spustil na zemljo. Ležal sem tesno na tleh in čakal, da gredo v kuhinjo. Sli so. Splazil sem se do orožja in dal znak. Nekaj jih je hitro sledilo, pri drugih se je zataknilo. Stražar v kuhinji je imel pri sebi orožje.

Ko so nas zaslišali, so pritekli iz kuhinje in pričeli streljati. Streljanje je trajalo kakšno minuto. Trije stražarji so izginili v džunglo, pet jih je ležalo mrtvih na zemlji.

Tekel sem in poleg mene je tekal Duane.

Prihodnjič: TAVANJE PO DZUNGLI

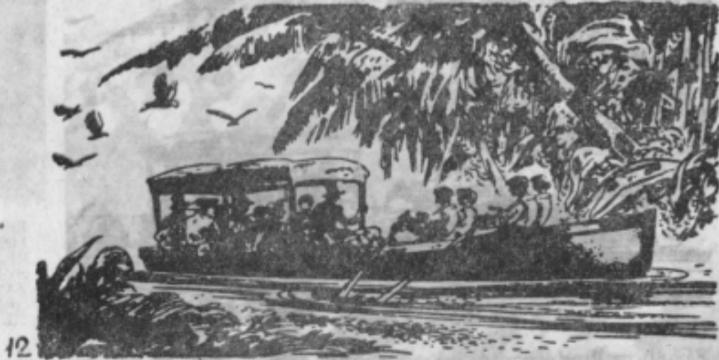
— Od bregal, je kričar mornar na barkači in spustil vrv v vodo. Umazano in preluknjano jadro se je napelo — staro plovilo je zarezalo v tok reke.

VII. SKOZI DZUNGLE PANAME

»O, Suzana, obriši si solzo, jaz grem v Kalifornijo, zate po zlato!«

Po vsej Ameriki so peli in igrali to pesem, ki jo je zložil Stephen Fosters. Peli so jo bradači in mlečnozobci, ki so se pripravljali na lov za zlatom.

V nekem malem mestecu v državi New York se je mladenič Julius Pratt pridružil dobro organizirani skupini. V družini so bili zdravnik, advokat, tesarji, profesorji, farmarji in obrtniki vseh branž. Vse mesto je bilo na nogah, da bi se poslovilo od pot-

12

nikov. Vsi so se še enkrat zbrali v cerkvi in prisluhnili pridigi. Ko so se potem napotili proti New Yorku, je z njimi vred v daljavi izvenela pesem o Suzani.

Majhna jahta »Mayflower«, ki je bila pripravljena za to skupino, se je izgubljala med večjimi in ponosnejšimi ladjami v vorskem pristanišču. Skupina se je nemudoma vkrcala in že naslednji dan so se zaupali morju in vetru.

Julius Pratt je imel dve veliki mošnji desetakov. Fant je slišal pripovedovati, da v panamski ožini prav ta drobiž visoko cenijo. Slišal je, da je osem desetakov tam vrednih cel dolar. Julius je

Tri tedne pozneje je začelo deževati. Konjska steza, po kateri bi morali priti do morja, se je spremenila v močvirje. Možje so hitro najeli Indijance in njihove mule. Naložili so na živali svojo prtljago in krenili na pot. Ko so prispeli do Panama City, so se komaj še izvlekli iz blata, nekatere med njimi pa je že stresala močvirna mrzlica.

Juliusa je bila ena sama skrb in dolžnost. V pristanišču ni bilo nič drugega kot stara ploveča podrtija »Humbold«, jadrnica, ki so jo uporabljali za prevoz oglja. Kako je Julius pregovoril lastnika za plovbo po visokem morju, ostaja skrivnost. Eno drži, dotlej možaka ni nihče omehčal. Ladjo so za šilo očistili, potem pa se je nanjo vkrcalo več kot štiristo ljudi, med njimi veliko bolnikov. Tudi hrane ni bilo. Zadnji dan se je vnel preprij, da, celo pretep. Spet so Julius in tovariši vzeli orožje v roke in najavljali obiskali lastnika ladje:

— Tole bi vam rad povedal, gospod. Pri prič boste izkrcali nekaj potnikov in namesto njih naložili hrano. Smo se razumeli? Če ne, potem boste potovali z nami!

Možak je gledal razjarjenega mladeniča in njegovo oboroženo spremstvo. Začele so se mu tresti hlače in v opravičilo je zvrnil vso krivdo na oskrbnika. Problem nadštevilno vkrcanih je rešilo naključje. V pristanišču je zaplula manjša jadrnica in nad sto ljudi se je pri prič preselilo na njen krov.

Naposled je »Humbold« le odplul. Julius vse življenje ni mogel pozabiti vožnje do San Francisca. Pitna voda na ladji je smrdela po plesni, hrana je bila komaj užitna in vsak dan so spustili čez palubo v morje kakega mrtvega morskim psom za hrano. V Acapulcu je Pratt s svojimi možmi zapustil »Humbold«, ker razmere na tem čeburu niso bile vzdržne.

Dva tedna so čakali kot ribe na suhem, potem pa je priplul nov ponosen parnik, zvrhan z ljudmi in težavami.

— Zal mi je, mladi mož. Preveč ljudi imam na ladji in še ti se tepejo za hrano, je zavračal kapitan obupanega Juliusa. Toda Patt ni bil tiste sorte, da bi popustil pred prvim, ne. Tukaj bi sicer pihalniki ne pomagali dosti, zato je Julius ubral pota diplomacije in ponižnosti:

Ze dva tedna tičimo tukaj. Mi moramo v Kalifornijo. Zadovoljni smo z vsem, pripravljani na vsako žrtve.

Morda je bila nogumna volja mladeniča tista, ki je pripravila kapitan k pomislekom. Kapitan je vprašal svoje dotedanje potnike, če sprejmejo peščico mož na ladjo.

Nek potnik se je zarežal pri ograji:

— Kjer jih strada in stoje spi že nekaj sto, tam je prostora še za nekaj klatežev...!

ZACETEK BITKE ZA MOSKVO

Prvi meseci vojne so bili najboljše šola za mlade sovjetske častnike in za napredovanje je zdaj Stalin upošteval predvsem hrabrost in iznajdljivost v bojih. V sovjetski armadi je prišlo tako do druge čistke, ki pa je bila povsem drugačna od tiste v letih 1937/38.

Tudi poveljstvo v armadi se je precej spremenilo. Z razdelitvijo vojske v tri odseke, ki so jih vodili Vorosilov, Timošenko in Budjoni, načelniki štabov pa so bili Zdanov, Bulganin in Hruščev. Ze julija se je spremenil tudi sestav vrhovnega poveljstva in Stalin je postal obrambni minister, a avgusta še vrhovni poveljnik.

Novo oblike poveljevanja so v vojsko prinesle sicer precej demokracije, a notranja napetost, ki so jo povzročali komisarji in enote NKVD, so obstajale še vnaprej, četudi si je Stalin zdaj na vso moč prizadeval, da bi zgladil sovraštvo med vojsko in varnostno službo.

»Politični vojniki«, kakor so imenovali člane partije in komsomola, ki so jih takoj v začetku poslali med redno vojsko, so sicer najboljše uravnavali nasprotja, a kljub temu je še danes zelo kočljiv dokončen odgovor na vprašanje, v koliko so komisarji pomagali vojski, ko so bili stalno za petami častnikom, kako je na vojsko vplivala »zadnja straža«, ki je z avtomati preprečevala umik z bojišča in kaj je pomenilo, da so vse posameznike in celotne oddelke, ki so uspeli pobegniti iz nemškega ujetništva ali so se prebili iz obročev, zasliševali posebni oddelki NKVD in jim očitno pokazali nezaupanje, češ Nemci so jih spustili, da bi povzročili paniko v zaledju.

Vsekakor lahko upravičeno domnevamo, da je mnogim poštenim bojevnikom tako ravnanje razžiralo zavest, saj so žrtvovali vse, kar so mogli, da bi rešili domovino. Hkrati pa je spet možnost, da bi Sovjeti ne vzdržali toliko, ko je nemški vojaški stroj drl čez neizurjeno vojsko.

Bitko za Moskvo lahko razdelimo v glavnem v tri obdobja: prva nemška ofenziva, ki je trajala od 30. septembra do konca oktobra, druga nemška ofenziva od 17. novembra do 5. decembra in sovjetska protiofenziva od 6. decembra pa vse do pomladi 1942.

Od 6. oktobra 1941 so napredovale nemške tankovske enote — zatem ko so predrle obrambno črto Ržev — Vjasma — proti utrdbam Možajska, ki je kakšnih 80 km pred Moskvo. Te utrdbe so zgradili Sovjeti v naglici še poleti. Bojna črta je bila razklačna in zaradi nemških klinov se je morala Rdeča armada umikati, če se je hotela izogniti obkoljevanju. Znova se je pokazala stara slabost: živina in vozila na umiku so zatrpale ceste.

Četudi so se Sovjeti žilavo upirali, je vendarle kazalo, da bodo Nemci obkolili Moskvo z vseh strani. Glavno mesto je namreč napeto spremljalo nemške akcije v Ukrajini in se ni nadejalo napada. Ta je bil torej iznenaden in hkrati dosti bolj silovit, kakor so si ga mogli zamišljati. Šele med 4. in 5. oktobrom so se ovedeli nevarnosti in potem sta nemir in nevarnost iz dneva v dan rasla.

Sredi oktobra se je obrambni odbor glavnega mesta odločil, da pripravi še poslednje za obrambo glavnega mesta. Začeli so graditi tri obrambne pasove, zadnjega celo v samem moskovskem predmestju, zbrali so nekoliko prostovoljnih delovnih brigad. Vanje se je v treh dneh priglasilo 12.000 prostovoljcev, ki so kasneje sestavljali znane »komunistične brigade«.

V teh dneh je odšlo iz Moskve okoli dva milijona ljudi, med njimi tudi mnogi dobesedni begunci, vse tovarne so bile minirane, a delavci so gradili obrambne pregrade, kopali protitankovske jarke in zidali barikade. Toda 17. oktobra je Ščerbakov objavil z ozvočenjem, da je Stalin v Moskvi in pozval prebivalstvo, naj skupaj s svojim vodjem brani mesto. In zares so Nemci po 18. oktobru le slabo napredovali, a vseeno so bili ponekod borih 60 do 70 km od Moskve ali morda kje še manj.

Obletnica oktobrske revolucije, ki so jo slavili 6. novembra v postaji podzemeljske železnice »Majakovski«, je zgodovinska, ker je Stalin takrat napovedal totalitarno vojno Nemcem, kar je naslednjega dne ponovil še pred vojsko. Zatem ko je s številkami prikazal prednost, ki jih je doslej dosegla SZ v vojni z Nemčijo, z nacisti in imperialisti najslabše vrste, ki bi radi zasušili slovanska ljudstva, je Stalin nadaljeval:

»In to ljudstvo, ki nima časti niti vesti, ljudstvo z moralo divje zveri, si drzne misliti, da bo zbrisalo velik ruski narod, narod Plehanova in Lenina, Belinskega in Černiševskega, Puškina in Tolstoja, Gorkija in Čehova, Glinka in Čajkovskega, Sečenova in Pavlova, Suvorova in Kutuzova!«

Se bolj domovinski je bil Stalin prihodnji dan na Rdečem trgu, ko so se njegove besede mešale med grmenje topov z bojišča. »Tovariši! Stiriindvajseto obletnico

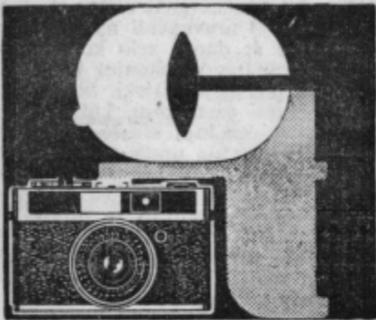

oktobrske revolucije praznujemo v težkih trenutkih, ko stoji sovražnik pred vrati Moskve in Leningrada!« Potem pa je navduševal: »Nobenega dvoma ni, da Nemčija ne bo mogla dolgo vzdržati naporov. V nekaj mesecih, morda čez pol leta ali čez leto dni bo Hitlerjeva Nemčija klonila pod težo lastnih hudodelstev!«

PRIHODNJIČ: »FRICI« ZMRZUJEJO PRED MOSKVO.

SPOMLADI IN V JESENI, POZIMI IN POLETI, VEDNO EN SAM LETNI ČAS: POLETJE. NA POLINEZIJSKIH OTOKIH SO LJUDJE TAKO SREČNI, DA NIMAJO TEŽAV Z OGREVANJEM, OBLEKO IN PODOBNIM. VSEENO PA BI BILO ZA NAS NEKOLIKO DOLGOCASNO, CE BI IMELI VEDNO TAKOLE OKROG 30 STOPINJ NAD NICLO.

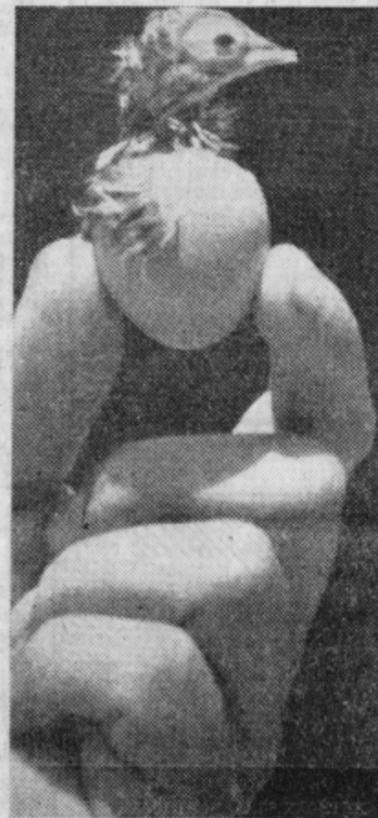
NEKOC JE BILA SKLADNOST MOSKEGA TELESNA PRAV TAKO CENJENA KOT DANDANES ZENSKA TELESNA LEPOTA. GRKI NA PRIMER NISO NIC ZAPSTAVLJALI MOSKIH, KO SO JIH KLESALI V KAMEN, PA TUDI RIMLJANI NE. DOLGA STOLETJA V TEMACNEM SREDNJEM VEKU SO MORALI UMETNIKI POKRITI VSE RAZEN OBRAZA. ROK OD ZAPESTJA DO PRSTOV, NOG OD GLEZNIJEV DO STOPALA. V RENESANSI PA JE NASTAL TALE MICHELANGELOV DAVID, KI GA OBCUDUJE MLADA TURISTKA V RIMU.

PROTI KONCU LETA 1966 JE V KAZNILNISKI BOLNISNICI UMRL JACK RUBY. MORILEC DOZDEVNEGA KENEDYJEVEGA MORILCA OSWALDA. KAKOR JE V MEGLO ZAVIT PRAVI VZROK, DA JE RUBY POSTAL MORILEC, TAKO JE Z NJIM MORDA SLA V GROB TUDI RESNICA, ALI DEL RESNICE OKOLI ZAPLETENIH UGIBANJ O ATENTATU NA KENEDYJA.

NOVO LETO SO V SPANIJI, KOT SMO ZE POROCALI, ZACELI S STAVKAMI. KAR SEVEDA NI PRIJETNA CESTITKA FRANCOVEM FALANGISTICNEMU REZIMU. NA NASI SLIKI VIDIMO KOVINARJE IZ BILBAOA, KI MOLCE DEMONSTRIRAJO SVOJE ZAHTEVE PO VECIJIH MEZDAH. PRI TEM JE BILBOA NAJBOLJ RAZVITO INDUSTRIJSKO MESTO SPANIJE.

ZACETEK ZACETKA ALI ZACETEK KONCA, TAKO BI V FILOZOFSKEM JEZIKU OPISALI TAKLE DOGODEK. PTICEK JE POKUKAL V TA SONCNI SVET.

TEŽJA KRIŽANKA

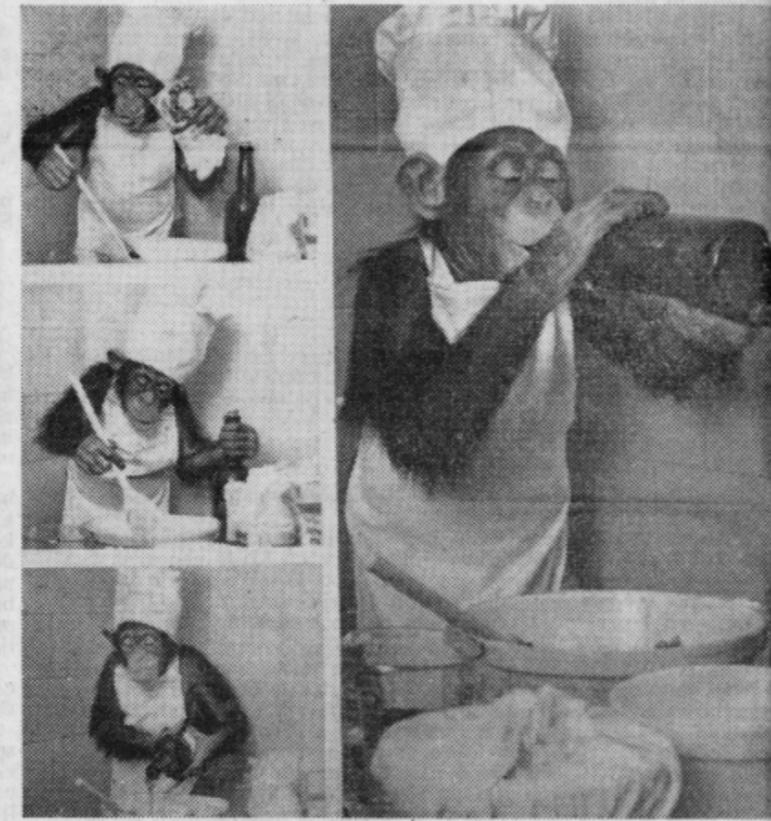
VODORAVNO: 1. najlepše darilo za znanca ter sorodnike, 12. celjska tovarna eteričnih olj, 13. zavitki, paketi, 14. pritrtilnica, 15. lahkoatletska disciplina, 16. šolski red, 17. blesk, sijaj, 18. kemični znak za element erbij, 19. snovi, ki delajo s kisljinami soli, 20. celjsko splošno kleparstvo, 21. naziv za južno-ameriško steno, 22. glavna žila odvodnica, ki izstopa iz levega srčnega prekata, 23. avtomobilska oznaka Torina, 25. francoski pesnik, rojen leta 1900, 27. štiri z rimskimi številkami, 28. brez dihanja, 30. ustvarjalec nekega dela, 31. reka v Liberiji, 32. angleški kompozist številnih oratorjev in kantat ter vodja angleške kraljeve godbe (sir Edward 1857-1934), 33. različna soglasnika, 34. letoviški kraj pri Opatiji, 35. pomemben francoski zdravnik (Philippe), 36. novozelandski les za gradnjo ladij, 37. ljudska pritrtilnica, 38. ime enega najplodnejših duhovniških književnikov, 39. največja na kopnem živeča žival, 40. stavbarska umetnost.

NAVPIČNO: 1. prevleka s cementom, 2. brezbarvna hlapljiva tekočina, ki se uporablja v medicini, 3. svinčnica, rezgilo, 4. dve črki iz sredine abecede, 5. dlake, 6. slovnično ime za prvi sklon, 7. moško ime, 8. grška črka, 9. italijanska besedica, ki služi za opisovanje roditelja, 10. slaboumeži, tepci, 11. eno od hrvaških narečij, 16. del pohištvene opreme, 17. okrajšava za »strane«, 19. tovarna stolov v Sentjurju pri Celju, 20. najvažnejši del taborniške opreme, 22. marokanska utežna mera, 24. delavec v opekarni, 26. domača oblika tujega moškega imena, 29. kratica za »nacionalni svet Alžira«, 32. originalen naziv za Irsko, 33. telovadni element, 35. poseben izid šahovske partije, 36. ime filmskega igralca Rainerja, 38. osebni zaimek, 39. kemični znak za element kositer.

GUVERNER KALIFORNIJE - ZVEZDNIK

PRVIC, ODKAR JE KALIFORNIJA ZNANA PREDVSEM PO HOLLYWOODU, SE JE V FOTELJ GUVERNERJA TE DRŽAVE UDOBNO VSEDEL FILMSKI IGRALEC RONALD REAGAN. MOZAK SICER NI VELIKA ZVEZDA FILMSKE INDUSTRIJE, ZATO UTEGNE BOLJE »ZAIGRATI« VLOGO GUVERNERJA, KOT JE KDAJ IGRAL FILMSKE VLOGE. ZANIMIVO JE, KAKO JE O KOLEGI REAGANU DEJAL SLAVNI JOHN WEYN: IGRAL SEM ZE POLITIKE, VOJSKOVODJE IN JUNAKE, TODA TO SE NI DOVOLJ ZA RESNICNEGA POLITIKA.

OPIČJI MENU

SIMPANKA SUZI SE JE V TWYXCROSSU (ANGLESKEM ZIVALSKEM VRTU) ODLOČILA, DA IZBOLJŠA JEDILNIK. SUZI SE JE DELA LOTILA TEMELJITO. NAJPREJ PECILNI PRASEK V TESTO. HM, TA DISAVA BO VERJETNO PREMALO ZA SLADOKUSCE... DODAJMO SE MALO RUMA... SE MALO... SE MALO. TAKO. ZDAJ VSE SKUPAJ PRIJETNO DISI. NO SUZI SE NI MOGLA UPRETI VONJU MORNARŠKE PIJACE. KREP, KO JE NAGNILA STEKLENIČO. REKLI BOSTE: OPIČJA »POSLA!« KO DA SE KAJ TAKEGA NE MORE ZGODITI VSAKEMU?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12				13					14	
15			16					17		
18			19				20			
		21					22			
23	24		25			26			27	
28		29			30					
31				32					33	
34				35					36	
37			38					39		
40										